

XXIII. évf. 4. szám
2011. július-augusztus

Közelkép
Családi kupaktanácsok

ÚJ VÁROS

az egység kultúrája

AJÁNDÉKOZÓ NEMZET

Interjú
a Fokoláre Mozgalom elnökével

Kultúra
Díjnyertes tervezés

új város

Közelelti kiadvány –
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja
www.fokolare.hu

Kiadja: Új Város Alapítvány
1163 Budapest, Ágoston Péter u. 25.
Számilaszám:
11705008-20434836

Felölös kiadó: Tóth Ilona

Szerkesztőségi cím:

1163 Budapest, Ágoston P. u. 25.

Telefon: +36-1-328-0785

ujvaros@fokolare.hu

Főszerkesztő: Tóth Pál

Felölös szerkesztő: Tóth Judit

Szerkesztő: Bartus Sándor

Munkatársak: Aranyi Krisztina, Barlay
András, Bakos Gergely, Fábán
Zsuzsanna, Ferenzi Éva, id. Frivaldsky
János, Göbel Ágoston, Hortoványi
Emőke, Horváth Viktória, Medvey Judit,
Nagy Márta, Papp Katalin, Rassay
Virág, Rieth Zsuzsanna, Sás Benedek,
Sudár Balázs, Vizsolyi László

Nyomdai előkészítés:

Arton 2004 Bt

Nyomtatás:

Innova-Print Kft. Budapest
Felölös vezető: Komornik Ferenc
Terjeszti a Magyar Posta Zrt.
Hírlap üzletág
Elölözethető a szerkesztőségben

Éves előfizetési díj 2011-re: 4 500 Ft.
Külföldre: 35 euró
Támogatói előfizetés: 8 000 Ft.

Címnap: ifj. Erhardt Gyula
Hátlap: Sudár Imre

TESTVÉRLAPJAINK:

Olaszország: **Città Nuova** (CN).
Amerikai Egyesült Államok: **Living
City**. Argentína: **Ciudad nueva**.
Belgium: **Nieuwe Stad**. Brazília:
Cidade Nova. Bulgária: **Nov Svjat**.
Cseh Köztársaság: **Novo mesto**.
Dánia: **Ny Stad**. Franciaország:
Nouvelle Cité. Fülöp-szigetek:
New City. Hollandia: **Nieuwe
Stad**. Horvátország: **Novi Svjet**.
India: **Living city**. Japán: **Uno**.
Kanada: **Nouvelle Cité**. Katalónia:
Clutat nova. Kenya: **Africa New
City-Nouvelle Cité**. Kína: **San
Sing**. Kolumbia: **Ciudad Nueva**.
Korea: **Kumul**. Lengyelország:
Nowe miasto. Libanon: **Al-
madina al-dzsadida**. Litvánia:
Naujasis Miestas. Mexikó: **Ciudad
Nueva**. Nagy-Britannia: **New
City**. Németország: **Neue Stadt**.
Pakisztán: **Hayat**. Portugália:
Cidade Nova. Románia: **Oraş
Nou**. Spanyolország: **Ciudad
Nueva**. Svédország: **Enad Värld**.
Szerbia: **Novi Svet**. Szlovákia:
Nové Mesto. Szlovénia: **Novi
svet**. Uruguay: **Ciudad Nueva**.
Venezuela: **Ciudad nueva**.

TETTEL ÉS IGAZSÁGGAL

Iskolánk könyvtárban össze-
gyűjtjük azokat a könyveket,
amelyek javításra, újrakötésre
szorulnak. Évek óta egy megbiz-
ható és olcsó kötetével
dolgoztunk. Mivel ez
szociális foglalkoztató,
ahol az alkalmazottak
részlegesen csökkent
munkaképességük,
úgy gondoljuk, hogy
ezzel a munkával bizonyos
mértékig támogatjuk is őket.
Mindig rendesen dolgoznak.
Legutóbb azonban problémák
adódtak. Tőlük szokatlan módon
több hónap után küldték
vissza a könyveket. Adminis-
isztrációs megkötéseik miatt
kétszer is el kellett mennünk
hozzájuk. A könyvek egy részét
rosszul kötötték be, a számla
pontatlan volt, és emiatt több
napi extra munkára kényszer-
ültünk. A kifogásainkat nem
fogadták el, eljönni nem tud-
tak, mert betegségük miatt
nem tudnak járműre ülni. A
tapasztalat itt kezdődött. Úgy
döntöttünk, megpróbáljuk sze-
retetni őket. De nem úgy, hogy
mindent elfogadjunk. Leírtunk
tehát minden hibát, kifogást,
és partnerként feltettük nekik
a kérdést, hogy gondolkodja-
nak el, ők mit tehetnek ezek
kijavításáért. Láthatták, hogy
nem ellenségek vagyunk, ha-
nem keressük az igazságot. És
ők is elkezdték keresni a meg-
oldást. Ami a könyveket illeti,
számunkra kedvező megoldás
született. Ugyanakkor a számlá-
junkt rosszul állították ki,
kevesebb könyvet számoltak el,
mint amennyit megajavítottak.
Így mi javasoltuk, tegyenek hoz-
zá meg nyolc könyvet. A gazda-
sági osztályon csodálkoztak,
minek foglalkoztunk egyáltalán
az egésszel, ha a végén még töb-
bet is fizetünk. Mégis így volt
tisztességes, és segítettünk en-
nek a cégnek, hogy megtanulják
jobbban és felelősségteljesebben
intézni az ügyeiket.

ELÉG CSAK SZERETNI!

Bátyámmal hosszú évek óta na-
gyon erőltetett és felszínes volt
a kapcsolat, csak telefonon
érintkezünk családi ünnepek
kapcsán, de a beszélgetés
végén ilyenkor is inkább
szomorúságot, hiányt
éreztem. Rendszeres csip-
kelődései vallásosságom
miatt nagyon bántottak,
de bennem sem volt meg
a jézusi szeretet, mert mindig
másra tereltem a szót.
Nemrég nagyon szíven ütött az
ige: „Tegyetek jót haragosaitok-
kal...” Ha Jézus azt akarja, hogy
radikálisan kövessük őt, nem
maradhatok édes testvéremmel
semmitmondó kapcsolatban.
A sérelmeken már túlléptem,
de a múltbéli fájdalmakat még
a szívem mélyén hordoztam.
Ráébredtem, hogy radikálisan
szakítanom kell a múlttal, nem
szabad hordozni a sérelmeket.
Nekem kell elsőként lépni bá-
tyám felé, még ha el is utasít.
Közeledett sógornőm születés-
napja, és ezt jó alkalomnak tar-
tottam, hogy kapcsolatba lépjek
családjával. Telefonbeszélgetés-
sel kezdődött, meghívtak ebéd-
re. Igent mondtam, de mindjárt
erőt vett rajtam a félelem is,
hogy fogadnak majd ennyi év
után. A vonaton némi gyomor-
görcsrel, feszültséggel elkezdtem
imádkozni a szokásos imáimat,
kértem a Szentlélek erejét, hogy
világosítsa, vezessen. Az ima
végére nyugalom és béke költö-
zött a szívembe. Nekem semmi
mást nem kell tennem, „csak
szeretnem”, és akkor engem is
viszonszeretnek, ilyen egyszerű.
Nagyon szép napot töltöttünk
együtt, nem előhozta a régi sé-
relmeket. Boldogan, nagy szere-
tetben váltunk el. Este sógornőm
telefonon megköszönte a látoga-
tásomat, és megbeszéltük, hogy
sűrűbben találkozunk.
Az én részemről „kicsi erőfeszí-
tés” volt, Isten aztán hozzátette
a hiányzó 99 százalékot, amitől
a szívemet elárasztotta az öröm.

H. V.

B. J.

Nézőpont

**A lelkiismeret
szabadsága
Szabad a vásár?**

Az élet igéje

- 6 MÁJUS**
A lélek erejével
- 7 AZ IGE ÉLETE**
Jó veled találkozni
Megbékélve
Minden a javunkra
szolgál
- 9 JÚNIUS**
Döntsünk egy új
kultúra mellett

Társadalom

- 10 ELISMERÉS**
Értéktéremtők az üzleti
világban
- 12 TÖRVÉNYHOZÁS**
Az új alaptörvényről

Aktuális

- 14 HÍRMOZAIK**
 - 15 Élet és tudás egysége**
- ## Az egység lelkiisége
- 16 INTERJÚ**
Ajándékozó nemzet
 - 18 KÖZÖSSÉG**
Eger tegnap és ma

Kultúra

- 22 **ÉPÍTÉSZET**
Díjnyertes tervezés

Közelkép

- 24 **ÖKUMENÉ**
A Szigeten

- 26 **PÁRBESZÉDRE HÍVÓ**
Mit jelent nekem a család?
- 28 **CSALÁDI MŰHELY**
Családi kupaktanácsok

Megkérdeztük

- 30 **EGÉSZSÉGÜNK**
Víz minden mennyiségben
- 31 **KÖRNYEZETÜNK**
Paks és Fukushima

Alkotó

- 32 **FIGYELJ CSAK**
A kincskereső lány

Utolsó oldalak

- 34 **AJÁNLÓ**
India költője
Micimackó - a mozikban!

MINDIG TALPRA ÁLL

Nagy események sodrában élünk. Az eltérő politikai megítélések ellenére a magyar EU elnökséget egyértelmű szakmai elismerés övezte a Duna-régió stratégiájának kialakításáért, a tagállami roma integrációs program keretrendszerének megalkotásáért, Horvátország csatlakozási tárgyalásainak sikeres lezárásáért, és egy sor más intézkedésért az átlátható költségvetési, az integrált energiaellátási és a kohéziós politika érdekében.

Emeljünk ki most egyet az eredmények közül. Az európai civil társadalom szerepének erősödését jelzi, hogy 2012-től bármelyik európai állampolgár is kezdeményezhet uniós jogszabályt, amennyiben a javaslatot legalább hét országból egymillió állampolgár támogatja. Az új hálózati kommunikációs technológiák lehetőséget biztosítanak az ilyenfajta szerveződésekre, amellyel a határokon átvélő európai társadalmi mozgalmak bizonyára élni is fognak. Vajon mennyire lesz képes a civil társadalom befolyásolni az Unió sorsát, amely jelenleg leginkább a vezető politikusok és politikai csoportok befolyása alatt áll? Annyi biztos, hogy az állampolgári tudatosság ébredésének és megerősödésének korát éljük, ahol minden embernek reális lehetőségei nyílnak arra, hogy másokkal összefogva befolyásolja az események alakulását.

Az EU-s elnökség különleges lehetőséget nyújtott arra is, hogy hazánk megmutatkozzon a világnak. A kormányzóvivő szerint „megmutattuk Európának, hogy milyen csodákat alkottunk az évszázadok alatt”, és a külföldiek „benyomást kaphattak az ország lelkéről”. A Fokoláre Mozgalom magyarországi közössége talán öntudatlanul is csatlakozott ehhez a nemzeti kulturális törekvéshez, amikor a magyar mérnöki lelemény alkotását, egy Gömböcöt ajándékozott a májusban hazánkba látogató *Maria Vocénak*, a mozgalom elnökének, aki az ajándékot így kommentálta: „A Gömböc mindig talpra áll. Ha fel akarod borítani, vagy az egyik vagy a másik oldalára billenteni, mindig visszatér ugyanabba a pozícióba. Nem olyan, mint a keljfeljancsi, hanem egy alaposan tanulmányozott szerkezet, a magyar intelligencia alkotása. Képes magától visszatérni stabil egyensúlyi helyzetébe! A Gömböccel kapcsolatban arra gondoltam, hogy ez a biztos pont, amely a stabil egyensúlyt eredményezi, a keresztre feszített Jézus, aki képes elveszíteni önmagát is a többiek iránti szeretetből. Ez példa lehet mindannyiunk számára.”

Chiara Lubich lelkisége tehát biztos támpontul szolgálhat nemzeti törekvéseinknek is. A „balsors”, a történelem során elszenvedett vereségek és veszteségek a keresztre feszített és elhagyott Jézusra tekintve nyerik el értelmüket, és az Ő szeretetéből meríthetünk erőt arra, hogy elfogadjuk és tiszteljük a körülöttünk levő népeket is, kezdeményezzünk feléjük, és velük együtt felépítsük az együttműködés számos projektjét.

Ezzel kapcsolatban különös öröm számunkra, hogy hazánkra esett a választás a Fokoláre Mozgalom fiataljainak nemzetközi fesztiválja, a *Genfest* megrendezésére 2012-ben. Igazi lehetőség arra, hogy a magyar tehetség ajándék lehessen mások számára, és a *Genfest* a legkülönbözőbb építő kooperációk színterévé váljon.

Tóth Pál

TERJESSZÜK JOBBAN!

Mielőtt nyugdíjba mentem, én kaptam meg leghamarabb az Új Várost, mivel a Postán dolgoztam. A kollegáim sutytyomban beleolvastak néha-néha. Úgy vettem észre, hogy tetszett nekik. Most már nem tudnak beleolvasni, mert fölíázva érkezik.

A lap szélesebb körben való terjesztéséhez szeretnék néhány ötletet adni, amit máshol is alkalmaznak. Először is, karácsony előtt fel lehet hívni a figyelmet, hogy ajándékozhatunk Új Város előfizetést is. Aztán lehetne például a régebbi számokat olcsóbban közreadni újraértékesítésre, hogy felkeltsék az érdeklődést. Elég 2-3 példányt összefőliázni és így terjeszteni. Erre biztos van lehetőség, ha akad még raktáron. Akár a máriapolira készülve is lehetne ilyen módon közreadni az újságot. Minden régebbi példány olyan, mintha most írták volna! Semmi sem évül el benne! Ha valakinek megtetszik ily módon, akkor elő is fizethet.

Durst Veronka – Elek

Köszönjük az ötleteket, amelyek nagyon megszívlelendők egy olyan korban, amikor a nyomtatott sajtó mindenütt keresi a helyét, a gazdaságos fennmaradás lehetőségeit. Az Új Várost előfizetőink tartják fenn, akik hisznek az egység kultúrájában, és ebben látják az emberiség jövőjét, boldogulását.

a szerkesztők

ÚJ IDŐKHÖZ ÚJ FORMÁKAT!

Nagy örömmel vettem kézbe az Új Várost, és ez csak fokozódott, amikor a Társalgó című kis keretes írásra bukkantam a borító belső oldalán!

Szívesen foglalkozom a kommunikációval, mert ez épít hivat embertől emberig, és a korábbi szabályok (pl. illeten vagy etikett) eltörlésével olyan szabadság szakadt ránk, amivel nem tudunk élni, vagy nehéz hozzá alkalmazkodni. Persze az élet gyorsul, és sok mindenben változik, de hát ilyen kihívásokkal szembe kellett nézni szüleinknek és nagyszüleinknek is az életük során.

A gyorsuló tempó pszichikai nyomást idéz elő. Ismerősek a reklámok, szlogenek: „Az idő pénz” vagy „A város, amely sohasem alszik.” Pedig gondoljuk csak bele, mennyi időt töltünk a TV előtt, vagy a számítógép képernyőjére meredve, céltalanul szörfözve az interneten! Erre van időnk, épp csak a leülős, meghitt beszélgetésekre nincs?

Közeledik a nyár, a pihenés ideje. De mi lett a régi nyarak eseményeiből? Vízparton ücsörgés és sütkérezés helyett Aquapark! Erdei kirándulás helyett Kalandpark! A csendes együttlét helyett zajos, adrenalin-fokozó önmegvalósítás. Ha nem érzünk annyi lelki erőt, hogy kilépjünk ebből a mókuserékből, akkor keressünk a kor tempójához illő alkalmakat a beszélgetésre. Saját tapasztalatomból: „Apu! El fogok késni! Elvinnél autóval a Körtérig?” Utazunk a lányommal kettesben, kell ennél jobb alkalom? A végén egészen a találka helyéig szállítom, közben jót beszélgetünk.

Édesanyám megunt, hogy különban élő öcsém évente egyszer tud időt szakítani egy kézzel írt levélre, amit a 'csigapostával' küld haza. „Te honnét tudod, hogy minden rendben van velük? Mi az az MSN? Ha ezen keresztül hetente lehet beszélgetni vele, akkor csinálj nekem is egyet!” – kérte. „Honnan vannak ezek a jó fényképek? Mi az, hogy a 'fészük' fiókjában láthatók? Akkor csinálj nekem is egy fiókot, hogy láthassam!” Így lett szépkorú édesanyámnak e-mailje, chat azonosítója, sőt egy-két közösségi portálon is regisztrált!

Befejezésül: ne siránkozzunk az ellehetetlenült, divatjamúlt társalgási formák fölött, hanem keressünk újakat, a jelen pillanatnak megfelelőket! Éppen ezért: ha bárkinek kérdése vagy javaslata lenne, „dobjon” egy mailt az Új Város villámpostájára!

Romhányi László – Budapest
laci.romhanyi@gmail.com

A SZÓÉRTÉS MÓDJA

Örömmel olvastam az Új Város most induló Társalgó rovatáról. Az „ízlelgetve” szó hívta fel a figyelmemet, és adta az ösztönzést a levélíráshoz. Ugyanis a szó felidézte bennem annak a csendes, az életet nem felszívesen élő embernek a jószágát, aki barátságos bizalommal fogadta az őt megszólító ismeretlent is, és akinek írásából értettem meg az „ízlelgetni” szó igazi értelmét.

Ma már tudom, hogy jól ízlelgetni gyorsan nem is lehet. Évtizedekig dolgoztunk együtt heten egy olajipari laboratóriumban. Miután a munkánk megengedte, hogy közben néha, rohanásmentesen társalogjunk is, megismertük egymás helyzetét, körülményeit, és egyre jobban mertünk őszinték lenni. Így volt lehetőség felfedezni erősségeinket és gyengeségeinket, egyáltalán, az életünk „színeit és árnyalatait”. Nyugdíjasan is megmaradt az egymásra való odafigyelés, és egyikünk se kíván jobb munkahelyi légkört saját gyermekének.

Ide kívánczik még egy maradandó filmbeli tapasztalatom. Híres rendező filmjéről van szó. A Jézust alakító színész a Hegyi beszéd boldogságait feltűnő gyorsasággal, rohángálva és szinte az ott összegyűlt emberekre dobálva mondta, illetve kiabálta el. Nagyon nem tetszett a jelenet, legszívesebben kijöttem volna a moziból. Arra viszont jó volt, hogy sokszor magamra ismerjek, amikor hasonlóan mondom el valami fontosat, nem törődve azzal, hogy az illető megérti-e. Nincs is jó íze az ilyen társalgásnak.

Jó lenne, ha az induló rovat is rásegítene bennünket a szóértés „lassan ízlelgetve” öröms módjára!

R. Zsuzsanna – Nagykanizsa

A LELKIISMERET SZABADSÁGA

A pápa horvátországi útja alkalmával a horvát értelmiségnek mondott beszédében megállapítja: „Igent kell mondanunk a modern kor nagy vívmányaira: a lelkiismereti szabadság, az emberi jogok, a szabad tudományos kutatás elismerésére és garantálására, egyszóval a szabad társadalom eszméjére, és szorgalmaznunk kell ennek fejlődését. A racionalitást és a szabadságot azonban nem szabad elválasztanunk transzcendens alapjától, ellenkező esetben ezek a vívmányok saját maguk ellen fordulnak.”

XVI. Benedek következtetése: „A társadalmi élet és a demokrácia minősége nagyrészt attól függ, hogy mit értünk lelkiismereten és mennyit fektetünk a képzésébe. Ha az uralkodó modern felfogás szerint a lelkiismeretet a szubjektivitás területére korlátozzuk, és ide számúzzuk a vallást és az erkölcsöt, akkor a nyugat válságára nincs orvosság, és Európa hanyatlásra lesz ítélve. Ha azonban újra felfedezzük, hogy a lelkiismeret az igazság és a jó meghallásának a helye, Isten és az embertestvéreink iránti felelősségünk helye, akkor van remény a jövőre nézve, mert ez ad erőt mindenfajta diktatúra ellen.”

Az egyén lelkiismeretének tehát kitüntetett helye van, ez a végső iránytű a konkrét cselekvésben, de tudatosan képzett lelkiismeretre van szükség. Azt is fel kell ismernünk, hogy a lelkiismeret nem csak szubjektív vagy privát belső hang, hanem közösségi vonatkozása is van, a nyilvánosságban is szerepet játszik. Az európai embernek fel kell ébrednie a szendérgésből, mert nem csak fasiszta megkommunista diktatúra létezik, ahogy erre a pápa a közelmúltban többször felhívta a figyelmet, hanem sokkal rafináltabb diktatúrák korát éljük ma, és nagy szükség volna a közösségi eszmélődésre!

A II. János Pál által szorgalmazott közösségi lelkiiség és annak különböző fórumai jó lehetőséget kínálnak a lelkiismeretünk formálására, a tudatosság növelésére és a közös cselekvésre is. Az ilyen közösségekben könnyebben helyére kerül az, ami személyes és ami közösségi, ami az egyénre és szűkebb családjára tartozik csupán és ami a többiek épülésére megosztható, és világosabbá válik, hogy mi a helyes és mi nem az.

Tóth Pál

SZABAD A VÁSÁR?

A piacgazdaság, különösképpen a munkaerőpiac egyik fő pillére azon az elgondoláson alapszik, hogy a cég nem személyeket, hanem munkaidőt vásárol. Ez az oka annak, hogy a munkaerőpiacot különleges piacként tartották és tartják számon. Egyrészt, mert a munka nem árucikk, másrészt a munkavállalás a kereslet-kínálat törvényétől függ. Ebből fakad, hogy minden országban a társadalmi párbeszédnek nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Az utóbbi időben azonban fontos változásnak lehetünk tanúi. A vállalatok nem csupán munkaidőt vásárolnak, hanem arra törekszenek – és gyakorta sikerrel –, hogy az egyént, főleg a fiatalokat efféle érvekkel vásárolják meg: „Bőségesen megfizetlek, fényes karriert ígérek, azonban munkaidőkeret és korlátok nem léteznek.” Ez a változás társadalmunk és a gazdaság mélyebb átalakulásától is függ. Jobban mondva tudatosult, hogy ha a dolgozó a munkáját nem ezerrel, nem minden kreativitását és intelligenciáját beleadva végzi, akkor a mostani cégek nem fejlődnek. Értethető tehát a gondolatmenet: ha sokat fizetek, azzal megvásárolhatom a személyt, s vele együtt a szívét, az értelmét és a tettekkészségét. Csakhogy ezt a logikát

belső féreg rágja, kapitalista rendszerünk vírusa. Illúzió ugyanis azt hinni, hogy ha valakinek a munkája és a magánélete között elmosódik a határ (mert a munka válik az életévé), képes még kibontakozni és fejlődni.

A valóságban a személy legfontosabb tulajdonságai alapvetően a vállalati szférán kívül érlelődnek és gyarapodnak.

Márpedig, ha a cég „megvásárol”, megfoszt attól a lehetőségtől, hogy az életem munkán kívüli aspektusaival is törődjek, ténylegesen elapasztja azokat a forrásokat, amelyekből erőt merítek, amelyek lelkesedésemet és érzelmeimet táplálják. Néhány év után ott állok kiégetten, a család és a kapcsolatok romhalmazán, és magának a vállalatnak sem vagyok már a hasznára.

Eppen ezért, ha egy cég – hisz ez a feladata – arra törekszik, hogy a munkavállaló önmaga legjavát nyújtsa, akkor ezt úgy kell tennie, hogy az élet a munkával szemben mindig előnyt élvezzen, vagyis tiszteltetben kell tartania a magánéletet.

CN (2)

*Luigino Bruni
Fordította: Rassay Virág*

A LÉLEK EREJÉVEL

A Getszemáni kertben, halálküzdelmének óráján Jézus ezekkel a szavakkal fordult Péterhez, Jakabhoz és Jánoshoz, amikor látta, hogy elnyomja őket az álom. Azért vitte magával ezt

Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek! A lélek ugyan készséges, a test azonban gyöngé.
(Mt 26,41)

a három apostolt – ugyanazokat, akik a Tabor-hegyen tanúi voltak színeváltozásának –, hogy ezekben az igen nehéz percekben mellette legyenek, s vele együtt imával készüljenek, mert ami nemsokára bekövetkezik, számukra is szörnyű próbatétel lesz.

Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek! A lélek ugyan készséges, a test azonban gyöngé.

A körülményeket figyelembe véve Jézus itt elhangzott szavait elsősorban nem úgy kell látnunk, mint egy apostolokhoz intézett kérést: inkább a lelkiállapotát tükrözi vissza, ahogyan a próbatételre készül. Közelgő szenvedése előtt lelkének teljes erejével imádkozik, harcol a halálfélelem és a rémület ellen, beleveti magát az Atya szeretetébe, hogy mindvégig kitarson az ő akarata mellett, se-

gítve apostolait is, hogy ugyanígy cselekedjenek.

Jézus itt példakép azok számára, akiknek próbatétellel kell szembesülniük, ugyanakkor testvér is, aki mellénk áll a nehéz pillanatokban.

Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek! A lélek ugyan készséges, a test azonban gyöngé.

Jézus gyakran buzdít arra, hogy virrasszunk. Virrasszani számára azt jelenti, hogy soha nem hagyjuk, hogy a lelki álomosság legyőzzön minket; hogy készek vagyunk mindig elébe menni Isten akaratának, amelyet a mindennapi élet jeleiből olvasunk ki; főként pedig, hogy a nehézségeket és a szenvedéseket is tudjuk Isten szeretetének fényében szemlélni.

A virrasszás elválaszthatatlan az imától, mert a próbatétel legyőzéséhez elengedhetetlen az ima. Az ember természetéből adódó törékenységet („a test gyengeségét”) a Lélektől származó erő segítségével lehet leküzdeni.

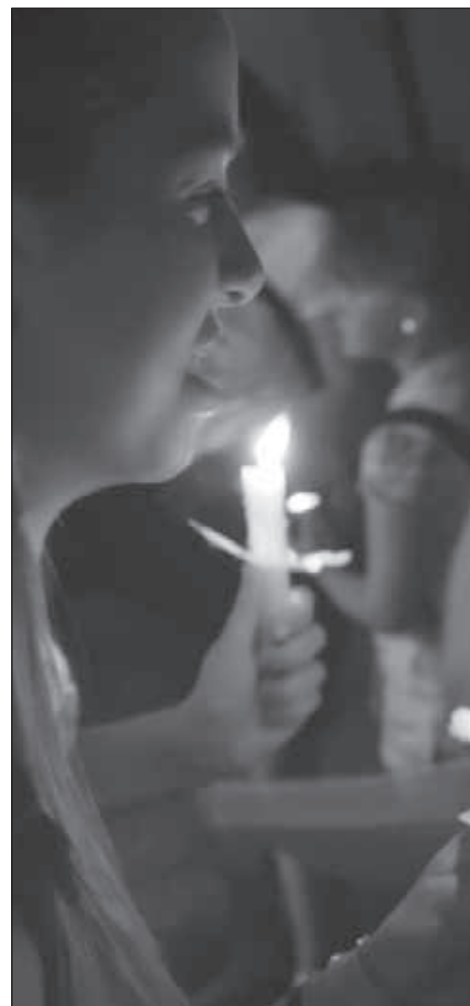
Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek! A lélek ugyan készséges, a test azonban gyöngé.

Hogyan éljük tehát a hónap ígétjét?

Számolnunk kell azzal, hogy mi is találkozni fogunk próbatételekkel, kisebb-nagyobb megpróbáltatásokkal nap mint nap. Hétköznapi, jól ismert próbatételek ezek, lehetetlen, hogy épp egy keresz-

tény ne találkoznánk velük előbb vagy utóbb. Jézus itt arra figyelmeztet, hogy minden próbatétel legyőzésének az elsődleges feltétele az, hogy virrasszunk. Tanuljuk meg felismerni és tudatosítani magunkban, hogy a próbatételeket nem azért engedi meg Isten, hogy elbátortalanodjunk, hanem hogy felülmúljuk őket, s így lelkiileg érleljünk.

Eközben azonban imádkoznunk kell. Szükség van az imára,

EVANGÉLIUM A MINDENNAPOKBAN

mert ilyenkor két fő kísértésnek vagyunk kitéve: az elbizakodottságnak, hogy egyedül is túljutunk rajta, vagy ellenkezőleg: a félelemnek, hogy nem bírjuk ki, hogy a próba meghaladja az erőnket. Jézus mégis biztosít bennünket: a mennyei Atya nem fogja hagyni, hogy nélkülözzük a Szentlélek erejét, ha virrasztunk és hittel kérjük Őt.

Chiara Lubich

JÓ VELED TALÁLKOZNI

Valahogy nehézkesen ment az ige élése októberben. Reggel gondoltam rá, majd este sajnálkoztam, hogy aznap nem tettem semmit. Nagy öröm volt aztán, amikor sikerült: A zsúfolt programok között jelentkezett egy fiú, hogy szeretne beszélni velem, van-e időm. Éppen két hittanóra-ra kellett felkészülnöm, másnap jöttek a gyerekek; a vasárnapi evangéliumból is elő kellett készülni, hogy a rádiónak felvegyem; fel kellett készülni egy prédikációra, amit a püspök jelenlétében mondok... és mindegy négy óráam volt. Sokszor megbeszéltük a találkozót ezzel a fiúval, de az utolsó pillanatban mindig lemondta. Már nagyon bosszantott, ezért szívesebben elutasítottam volna: most nincs időm, és kész. Eszembe jutott azonban a múltkori életige: meg kell bocsátanom. Majd a mostani, hogy szeretnem kell, úgy, hogy meghalok magamnak, a terveimnek, és a másik a fontos számomra. Elhatároztam, hogy félórát szakítok a délutánomból. Eljött. Örömmel fogadtam, igyekeztem csak rá figyelni, félretenni mindazt, amit még aznap meg kell csinálnom. A félórából ötven perc lett, mert nem lehetett leállítani, annyira belendült. Mikor elköszöntem tőle mondván, hogy ne haragudjon, még be kell fejeznem a kötelességeimet, annyit mondott: „Olyan jó veled találkozni, köszönöm szépen!” Mekkora öröm volt tudni, hogy valaki boldog lett azért, mert rászántam az időmet. Istennek hála, amiért meggyőződtem, hogy tegyem meg!

Sz. Tibor

MEGBÉKÉLVE

Férjem idős édesanyja nyár végétől velünk lakik betegség és kora miatt. Azt gondoltam, hogy együttélésünk könnyű lesz, mivel ő is, mi is gyakorló keresztények vagyunk. Ez sajnos nem alakult ilyen egyszerűen. Nekem rettentő nagy fájdalmat jelent, hogy nem tudunk beszélgetni, együtt tölteni a szabad időnket úgy, hogy ne legyen ebből nézeteltérés, sértődöttség.

Legutóbb egy szombati napon esküvőről hazatérve próbálkoztam újra, de két percig sem tartott a társalgás, és átment elégedetlenségbe, vádaskodásba az együttlétünk. Vasárnap reggelre sem oldódott fel a feszültség, sőt közeledésekre inkább felújultak a vélt sérelmek. Tehetetlenségemben Isten segítségét kértem, hogy áldozáshoz tiszta szívvel járulhassak, mert elképzelhetetlen volt számomra, hogy vasárnap a misében ne találkozhassak Jézussal. Ez az ige jutott eszembe: „Ha tehát ajándékot akarsz az oltáron felajánlani, és ott eszedbe jut, hogy embertársadnak valami panaszja van ellened, hagyd ott ajándékodat az oltár előtt, s menj, előbb békülj ki embertársaddal, aztán térj vissza és ajánld fel ajándékodat.” (Mt 23,24) Ez adott erőt, hogy tiszta szívvel tudtam átölelni Anyukát, és ki tudtam mondani, hogy szeretem, és mellette maradok bármilyen, esetleg nehezebb helyzetben is.

Mindketten megbékélve mehetünk együtt a misére.

H. Á.

EVANGÉLIUM A MINDENNAPOKBAN

MINDEN A JAVUNKRA SZOLGÁL

Tavaly történt. Külföldön voltam egy eseményen, amelyen több tucat miniszterelnök, az Európai Parlament elnöke, az Európai Bizottság elnöke, az Európai Tanács elnöke és még számos fontos ember vett részt.

Egyik reggel azt mondták, akikkel együtt voltam elszállásolva, hogy ők nem akarnak „korán” menni, inkább pihennek. Rosszul esett, mert úgy éreztem, itt lenne a lehetőség, hogy jó ügyekért dolgozzunk a legmagasabb szinten. Egyfajta „úgy sem lehet, vagy érdemes semmit se csinálni” hozzáállást éreztem a „pihenés” mögött.

Gondoltam, nem szabad engednem, hogy bennem is gyökeret verjen egy ilyen hozzáállás, nem szabad elhinni, hogy tehetetlenek vagyunk, nem érdemes semmit se tenni! Ezzel Isten létezését tagadnám, hisz Istennek semmi sem lehetetlen!

Meg is osztottam telefonon ezt a benyomásomat egyik barátommal. A látszólag felesleges időt igyekeztem hasznosan eltölteni. Elkezdtem olvasni az elfogadásra váró határozattervezeteket. Egyik közülük az abortusz ellen szólt, amit az olasz kereszténydemokraták terjesztettek elő.

Az esemény helyszínére érve megkerestem az olasz delegációt, és megkérdeztem, hogy ki fogalmazta a határozattervezetet. Rámutattak egy férfire. Leültem mellé, bemutatkoztam, beszélgettünk. Megtudtam, hogy a rákövetkező héten életvédő szervezetekkel együtt találkoznak az Európai Parlament elnökével

abortusz ügyben. Megkérdezte, nem tudok-e valakit Magyarországról, aki eljönne, mert szinte minden uniós ország képviselteti magát, kivéve hazánkat. Egy petíciót is átadnak ezen többszáz ezer aláírással. Politikusra gondolna vagy civilre? – kérdeztem. Civilre. Mondtam, hogy a feleségem egy életvédő szervezet elnöke. Nagyon megörült, meghívott bennünket azzal, hogy a szállást, ellátást ő állja: azaz az Európai Parlament Alkotmányügyi bizottságának az elnöke. A végén már azt ajánlotta, hogy a feleségem beszéljen a találkozón – mivel jól tud angolul –, ahol az Európai Parlament Petíciós Bizottságának az elnöke is jelen lesz. A találkozást követő nemzetközi sajtótájékoztatóra is meghívott minket.

Egy órával azután, hogy megfogalmazódott bennem, hogy az ördög műve az, hogy elhitteti velünk, hogy nem lehet semmit tenni, már a részleteit is megbeszéltük az Európai Parlament elnökével való találkozásnak!

Istennek tényleg minden lehetséges! És ehhez csak az kellett, hogy próbáljak az Ő akaratába helyezkedni. Előbb megpróbáltam meggyőzni a kollégáimat, hogy a rendezvényen a helyünk. Aztán megpróbáltam hasznosan eltölteni a látszólag értelmetlen időt. Ha nincs ez a „felesleges” idő, nem kezdem el olvasni a határozattervezeteket, és nem jön össze az Európai Parlament elnökével sem a találkozó. Lám, Isten a látszólag rosszszat is a javunkra fordítja, ha az Ő akaratát keressük.

F. G.

Ez a mondat a 40. zsoltár egyik sora, amelyet a Zsidókhoz írt levél szerzője ad Isten Fiának ajkára, aki az Atyával folytat párbeszédet. A levél írója így akarja még inkább hangsúlyozni Isten Fiának szeretetét, aki azért lett emberré, hogy az Atya akaratának engedelmeskedve elvégezze megváltói művét.

E szavak szöveggörnyezetéből kiderül: a szerző rá akar mutatni, hogy Jézus áldozata mennyivel magasabb rendű az ószövetségi törvény áldozatainál, amikor állatokat áldoztak, vagy az emberi személytől füg-

Sudár Balázs

DÖNTSÜNK EGY ÚJ KULTÚRA MELLETT!

getlen áldozatokat mutattak be Istennek. Jézus viszont végtelen szeretettől indítatva saját akaratát, teljes önmagát ajánlotta fel az Atyának, amikor a földön élt.

„Megyek, hogy teljesítsem akaratodat.”

Ez az ige a nyitja annak, hogy megértsük Jézus életét. Segít életének mélységéig hatolni, felfedezni az aranyzálat, amely összefűzi földi létének különböző szakaszait: gyermekkorát, rejtett életét, megkísértéseit, választásait, nyilvános működését és végül kereszthalálát. Teljesíteni az Atya

akarátát: ez volt Jézus egyetlen szándéka minden pillanatban, minden helyzetben; és valóban kizárólag azt tette. Semmit sem tett, ami azon kívül esett, visszautasította a legcsábítóbb ajánlatokat, ha nem álltak teljes összhangban az Atya akaratával.

„Megyek, hogy teljesítsem akaratodat.”

Ez az ige megérteti velünk azt a nagyszerű tanítást, amely Jézus egész életében irányadó volt: a legfontosabb, hogy az Atya akaratát tegyük és ne a magunkét, hogy így képesek legyünk nemet mondani önmagunknak, és igent mondani neki.

Az igazi szeretet Isten iránt nem a szép szavakban, gondolatokban, érzésekben rejlik, hanem abban, hogy valóban engedelmeskedünk parancsainak. A dicsőítő áldozat, amelyet tőlünk vár az, hogy nagy szeretettel felajánljuk neki legbensőbb dolgainkat, azt, ami leginkább a miénk: az akaratunkat.

„Megyek, hogy teljesítsem akaratodat.”

Hogyan éljük tehát ennek a hónapnak az igéjét?

Ez az ige egyike azoknak, amelyek leginkább rávilágítanak arra, hogy az evangélium természete szerint az árral szemben halad, hiszen szembeállít minket azzal a mélyen bennünk gyökerező hajlandósággal, hogy a saját akaratunkat keressük, az ösztöneinket, érzéseinket kövessük.

**„Megyek, hogy teljesítsem akaratodat.”
(Zsid 10,9)**

Ugyanakkor ez az ige váltja ki leginkább a modern ember megütközését. Olyan korban élünk, amikor az én került túlzottan előtérbe, az egyén autonómiája, az öncélú szabadság. Az ember a saját kedvteléseit kielégítésében látja önmegvalósulását, az élvezetek keresése válik a döntései mozgatórugójává, a boldogság titkává, pedig tisztában vagyunk azzal, hogy milyen katasztrofális következményekhez vezet ez a kultúra.

Jézus kultúrája tehát szemben áll a saját akaratunk keresésére alapozott kultúrával. Az ő kultúrája teljesen Isten akaratának a teljesítésében áll, és csodálatos gyümölcsöket ígér életünkben.

Próbáljuk meg tehát úgy élni az e havi ígét, hogy mi is az Atya akaratát választjuk, és ahogy Jézus, mi is erre alapozzuk egész életünket, ez legyen cselekedeteink ösztönző ereje.

Így elindulunk a felé az isteni kaland felé, amelyért egy örök-kévalóságon át hálások leszünk Istennek. Így leszünk szentek, és sok szívben fogjuk elültetni Isten szeretetét.

Chiara Lubich

Megjelent:
Új Város
1991/12

ÉRTÉKTEREMTŐK AZ ÜZLETI VILÁGBAN

Héjj Tibornak ítelték nemrég a Magyarországi Brit Kereskedelmi Kamara Szent György Díját, amelynek célja, hogy elismerést nyújtson olyan vezetők számára, akik kiemelkedő eredményeket érnek el az üzleti életben, miközben hűek maradnak azokhoz az elvekhez és értékrendhez, amelyet Szent György állított fel élete során.

Sudár Balázs

A díj örömmel és reménnyel tölt el. A személyed miatt is, de azért is, hogy van, aki észreveszi és felhívja a figyelmet a munkádra. Milyen érzésekkel fogadtad a Szent György Díjat?

Az ember nem azért ad, hogy kapjon. Mégis, szükségszerűen kap, hiszen az adás örömet élheti meg ezáltal, és csak ezáltal. Így én is sok örömben részesültem annak révén, hogy engedve a benem visszhangzó hívó szónak, igyekszem számos civil, egyházi és egyéb non-profit tevékenységben részt venni, önkéntesként. Adtam tehát az időmet, pénzeimet, tudásomat, egyéb képességeimet – és kaptam visszajelző hálás szempárokat vagy éppen visszajelzés nélküli jóleső tudatot, hogy tehettem másokért. Mindehhez képest a Szent György Díj odaítélése számomra meglepetésszerű volt, egy még kevésbé várt, ámde tagadhatatlan extra öröm. Ismeretlenül választottak, szinte „életmű” jelleggel elismerve azt, amit eddig tettem. Különösen megtisztelő, hogy egy szentté avatott vértanúról elnevezett díjat kaptam, és némiképp még párhuzamba is állítottak vele az indoklásban, hogy a cégem nehéz időszakában

Fotó: Hüllner Ferenc

sem csökkent a non-profit tevékenységem, kitartottam amellett, hogy semmi nem tántoríthat el ettől a küldetésemről sem. Így külön érték volt a számomra, hogy egy üzleti társaságtól kaptam egy lelki értékeket is elismerő díjat. Az üzleti világban egy keresztény szentről elnevezett díjat keresztény értékekért keresztényként megkapni – ez valóban Isten dicsőségét hirdeti, és örülök, hogy ebben eszköz lehettem.

Ma a vállalkozók személyével kapcsolatban nem igazán pozitív kép él a társadalomban, gyakran kapcsolódik hozzá a spekuláns, a közpénzekben élősködő, a pénzből pénzt csináló képzelet. Vannak értéktéremtő vállalkozók is?

Mindenütt vannak a hazai sztereotípiának megfelelő vállalkozók, meg emberi értékeket a középpontba helyezők is. Nálunk talán hangosabb a sajgó a negatív

hírektől; ám mindannyiunk érdeke, hogy ez változzon, hiszen a vállalkozók tudják a munkahe-lyeket biztosítani, mindannyiunk gazdasági jólétét garantálni. Több olyan körnek, klubnak vagyok a tagja, ahol értékelvű vállalkozók és menedzserek segítik egymást, hogy meg tudjanak maradni ezen az úton. Ráadásul mindez nem szükségszerűen kötődik kizárólag a kereszténységhez. Nemrég voltam Libanonban egy keresztény és muszlim üzletemberek részvételével tartott konferencián, ahol a téma éppen az volt, hogyan tudunk a hitünk szerinti értékek mentén *business-elni* – és nagyon hasonló tapasztalatokról számoltunk be egymásnak.

A gazdaság világa a gyakran ki-méletlen versengést juttatja eszünk-be, amely nem segíti elő a társadal-munkban oly annyira szükséges együttműködést és szolidaritást. Elő tudja-e mozdítani a gazdaság valamilyen formában a társadalmi kohéziót?

Miután a mai világot – talán túlságosan is – a gazdaság határozza meg, így a gazdaság kulcsembereinek a kisugárzása nagyobb, mint a korábbi idők bármelyikében. Ez lehet negatív, de pozitív is. A sokat emlegetett „társadalmi felelősségvállalás” is erről szól – sajnos sokszor valóban csak a szavak szintjén. Szerencsére ma már a sima „versengés”, a mindenkinben legyőzendő ellenfelet látás nem elégséges a versenyképességhez. Sem a cégen belül – hiszen olyan munkatársat keresnek, aki tud csapatban gondolkodni, és olyan vezetőt, aki tud másokat megbecsülni és ezáltal motiválni –, sem pedig a cégek közötti kapcsolatban, hiszen egyre fontosabb a verseny mellett az együttműködés

is, a cégek hálózatos, vagy éppen klaszterekben történő működése.

Ami a szolidaritást illeti, ennek apróbb jeleit a profitorientált cégeknél is láthatjuk, például az önkéntes munkák szervezése és támogatása, alapítványok segítése, a falu-város közösségi igényeihez való hozzájárulás révén. Ezek messze túlnó a társadalmi vállalkozások köre, amelyek kifejezetten mások felemelését helyezik a céljaik, stratégiájuk, működésük középpontjába. Nekem is tíz éve van egy olyan non-profit cégem, ahol hátrányos helyzetűeknek biztosítunk munkaalkalmat, mert úgy gondolom, hogy nem halat kell adnunk – de még a háló is kevés –, hanem a halászat mikéntjét, a hozzátartozó piacot és az egész halászat fenntarthatóságát kell biztosítanunk, ha igazán a felemelkedést akarjuk elősegíteni. Nálunk a tevékenység egyébként logisztikai szolgáltatásokat jelent, itt és most ez jelenti a „halászat”-ot.

A világi keresztények gyakran választanak „emberbarát” foglalkozásokat: az oktatásban, az egészségügyben, a szociális munkában találják meg az evangéliumi értékeket, amelyeket nehezebben fedeznek fel a gazdaságban és a politikában. Milyen motivációkat találhat egy keresztény a gazdaságban?

A gazdaságban is lehet (sőt szerintem: kell) „emberbarát” módon résztvenni, akár munkásként, akár beosztottként, akár vezetőként, akár tulajdonos-

Nagy Z. László/BCCH

SZENT GYÖRGY DÍJ A PÉLDAMUTATÓ VEZETŐKNEK

A Magyarországi Brit Kereskedelmi Kamara (BCCH) vezetése 2010-ben úgy döntött, hogy megalapítja a Szent György Díjat, amelyet az idei évben adtak át először.

„Azért esett a választásunk Héjj Tiborra, a Proactive Management Consulting Kft. alapító ügyvezetőjére, mert mindennapi munkája mellett kiemelt figyelmet szentel arra, hogy a hátrányos helyzetben levő emberek munkához jussanak, emellett számos elismert civil szervezet vezetője és alapítója is. Különösen mellette szólt az, hogy figyelme és támogatása a gazdasági válság idején nemhogy csökkent, inkább nőtt, így nem az első ránézésre könnyebb, hanem az általa helyesnek hitt utat választotta” – mondta Mikola Gergely, a BCCH elnöke.

ként. És ahogy az orvos is ad injekciót, megműti a beteget, stb., azaz okoz fájdalmat a nagyobb baj elkerülésére, a gazdaságban is sokszor kell nehéz döntéseket meghozni. Az ergonómiát, azaz a majdani „emberbarát” felhasználhatóságot megcélzó tervező mérnök, a futószalag mellett az „emberbarát” használatot segítő gyártást végző munkás gondos, minőségi odafigyelése, az őket a közös célok szolgálatától átitatott vezető és a mindezekhez a vagyonát kockáztató tulajdonos mind teljes joggal érezheti magát Isten alkotó társának és egyúttal eszközének – így egyre több keresztény fedezheti fel a hivatását a gazdaság területén dolgozva is. ■

AZ ÚJ ALAPTÖRVÉNYRŐL

Az elmúlt fél év jelentős időszak volt az ország életében. Az EU soros elnökségi feladatainak ellátása mellett a legfontosabb Magyarország Alaptörvényének, az új Alkotmánynak a megalkotása.

**Körmendy
Imre**

Sok nép életében ismerünk alapvető „dokumentumokat”: ilyen a zsidók számára a kőtáblákra vésett tízparancsolat (ami a kereszténység révén az egész emberiségé lett), s bár nem ezzel egyenértékű, de mégis igen nagy becsben tartott nemzeti kincs Angliának a *Magna Charta* (libertatum, a Nagy Szabadságlevél 1215-ből, az angol alkotmányfejlődés egyik legfontosabb állomása), az USA-nak a *Függetlenségi Nyilatkozat* és az 1787-től máig hatályos *Alkotmány*.

Hazánk ún. történeti alkotmányának – az évszázadok alatt kikristályosodott jogi alapoknak – egyik legfontosabb törvénye II.

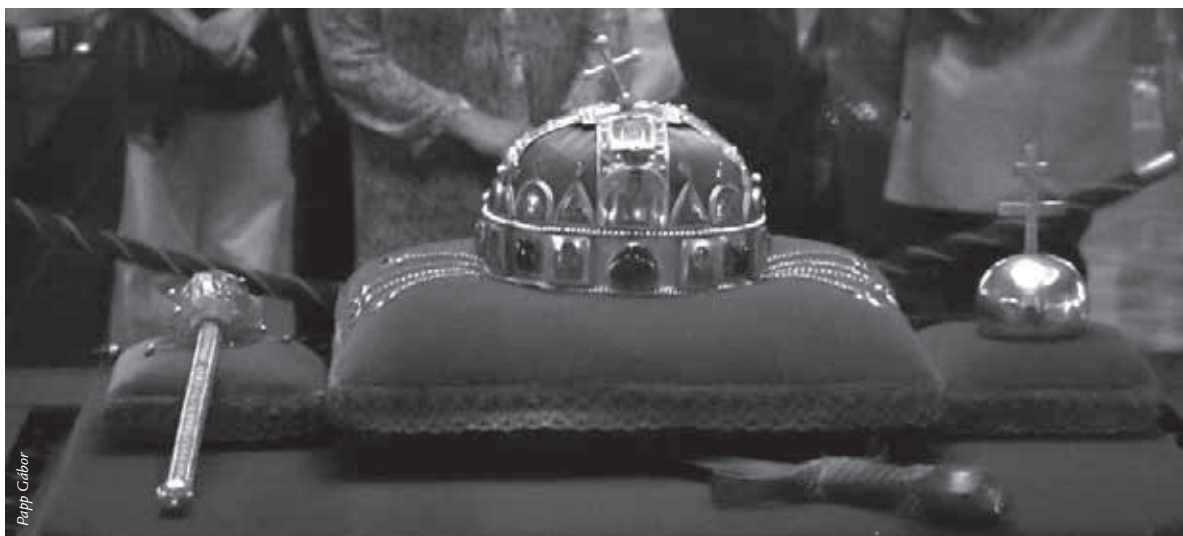
András 1222-ben kiadott *Aranybullája* volt 1949-ig.

Az *Alaptörvény* olyan alapkő, amire épül az egész jogi felépítmény, olyan biztos pont, amivel összevetnek minden jogszabályt (törvényt, kormány-, miniszteri és önkormányzati rendeletet), vajon összhangban van-e azzal.

Az Országgyűlés az *Alaptörvényt* 2011. április 18-i ülésnapján fogadta el. Minden körülötte zajló vita ellenére szívvel-lelket melengető olvasmány. Sok olyan elemet tartalmaz, amit sokan fontosnak tartottunk évek, évtizedek óta, s hiányoltunk a rendszerváltás hevéletében korrigált '49-es *Alkotmányból*.

Egy törvény sokszor legfontosabb része a *preambulum*, hiszen ez fogalmazza meg a jogalkotói szándékot, ez segít pontosan érteni és alkalmazni a paragrafusokba tördelt előírásrendszert. Az alaptörvény talán legszebb része a *Nemzeti Hitvallásnak* nevezett bevezető.

A *Hitvallás* kellőképpen kiegyensúlyozott, hiszen pl. a kereszténység nemzetmegtartó erejének elismerése után (amit ezeregszáz év történelme alapján aligha lehet vitatni) azonnal következik az ország különböző vallási hagyományainak megbecsüléséről szóló rész. Lényeges és különösen a 2004-es szégyenletes népszavazással összevetve örömteli a tör-

Papp Gábor

ténelem viharaiiban darabokra szakadt nemzet és annak szellemi egysége melletti állásfoglalás.

Az individualizmus szélsőséges értelmezésétől félrevezetett körünkben igen lényeges annak rögzítése, hogy „az egyéni szabadság csak másokkal együttműködve bontakozhat ki”, továbbá, hogy „a közösség erejének és minden ember becsületének alapja a munka, az emberi szellem teljesítménye.” Amikor a reklámok azt sugallják, hogy munka nélkül is meg lehet élni, sőt úgy a jobb, akkor nem lehet eléggé örülni e kijelentésnek. Sokak talán azt gondolhatják ennek hallatán, hogy véget érhet a segélyért való sorban állás, a segélyre alapozott élet. Ehhez azonban arra van szükség, hogy az állam, az önkormányzatok, egyéb szervezetek és a tehetséges magánemberek hozzanak létre munkahelyeket szerte az országban.

Még sok-sok mondatot kellene és lehetne idézni, de meggyőződésem, hogy mindenkinek érdemes elolvasni, tanulmányozni az *Alaptörvény* teljes szövegét. Néhány rész azonban még mindenképp ide kívánczok. A család évében örömteli annak kimondása, hogy „együttélésünk legfontosabb kezei a család és a nemzet”. Ez utóbbi talán EU-ellenesnek tűnhet valaki számára, de nem így van, mert a népek nagy közösségének olyan nemzetre van szüksége, amelyik ajándékozza egész sajátos, megismételhetetlen, egyedülálló kultúráját a többieknek (nem azokat próbálja utánozni). Az EU alapelvei közé nem véletlenül tartozik a kulturális sokszínűség megőrzése.

Nagy örömmel olvashatjuk, hogy „Magyarország védi a házasság intézményét, mint férfi és nő között önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget, vala-

mint a családot, mint a nemzet fennmaradásának alapját”, vagy, hogy „a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg”, továbbá, hogy „tilos az emberi fajnemesítést célzó gyakorlat, ..., az emberi egyedmásolás.”

Láthatjuk, hogy sok olyan deklaráció belekerült az *Alaptörvény*be, ami egyezik keresztény értékrendünkkel, az Egyház tanításával. Két dolgot ajánlok ezzel kapcsolatban a tisztelt olvasó figyelmébe: az egyik, hogy ezt ne diadalként éljük meg, hanem feladatként, hiszen a magzati élet védelme nem merülhet ki sose az abortusz tilalmában, sem az azt végzők elítélésében, hanem elsősorban a nehéz helyzetben lévők felé nyújtott segítség, biztos hálónak kell válnia, ahol mindenki segítséget remélhet és kaphat, ha az élet feladatai meghaladják lelki és/vagy testi erejét. Ugyanígy a házasság férfi és nő életközösségeként való meghatározása se válhat ítéletté azok felé, akik másként gondolják vagy élik. A másik, hogy segítse a törvényhozókat jelenlegi és jövőbeli munkájukban,

Európa újraalapítása Magyarországgal kezdődik?

Ezzel a címmel jelent meg egy francia keresztény politikus, Élisabeth Montfort írása 2011 áprilisában. Az európai parlamenti képviselő részletesen elemzi és méltatja az új magyar alkotmány alapvető pontjait. A keresztény gyökerekre emlékeztető preambulum negatív fogadtatása csodálkozásra készteti, mivel „az Európai Unió Alkotmányának megszerkesztésekor Franciaország kivételével minden tagállam elfogadta a hivatkozást keresztény örökségünkre”, amely „nem vélekedés kérdése, hanem történelmi tény.”

Kiemeli, hogy a házasság intézményének a védelme „szellemiségében az Emberi jogok nyilatkozatát követi, és ellenáll a nyomásnak, hogy vezesse be az azonos neműek közötti házasságot. Megszövegezése viszonyítási pont marad minden államnak.”

Forrás: Fondation de Service Politique (Paris)

Verzoly László

hiszen az *Alaptörvény* után, annak alapján most következik az ún. sarkalatos törvények megalkotása (majd a többi törvény és egyéb jogszabály *Alaptörvény*hez igazítása), s mint tudjuk, a részletekben rejlenek sokszor a buktatók.

Az *Alap* megvan, közös munkával erre kell és lehet építeni egy értékes közös jövőt. ■

LELKÉSZKÖRÖK AZ EGÉSZ ORSZÁGBÓL

A kölcsönös szeretet által a Lélek képes ledönteni a korlátokat, és testvéri közösséget építeni. „Ha egy az Atyánk, egymás testvérei vagyunk” címmel nyolcadik alkalommal rendezték meg idén május 12-én az ország különböző részein tevékenykedő, egymással baráti kapcsolatot ápoló ökumenikus lelkész körök egész napos találkozója Gödöllőn. Az idei találkozón a római és a görög katolikus, a református, az evangélikus, a baptista, a metodista egyház, az evangéliumi pünkösti közösség, és a Mahanaim Gyülekezet képviselői vettek részt.

Sok helyen erős feszültségeket kellett áthidalni, mielőtt kialakultak a településeken a baráti lelkész körök. Arra törek-szenek, hogy testvérek és evangéliumi család legyenek, hiszen közös küldetésük van. Kiss Imre szeged-csanádi általános püspöki helynök erre buzdított köszöntőjében: „Merjünk család lenni!” Hiszen, mint mondta, a lényeg nem a struktúra, hanem az, hogy a keresztények közössége Isten családja.

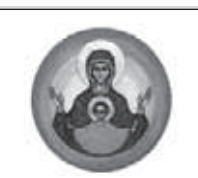
Schaller Tamás, monori református lelképásztor hangsúlyozta: egyházaink akkor lesznek családisak, ha közösségeinken belül ápoljuk ezt a családot, odafigyelünk, időt szánunk egymásra. Fontos dolog az őszinteség és az alázat, ezzel szemben a büszkeség és az önzés lerombolja a családi kötelékeket.

Forrás: Magyar Kurír

TERMÉSZETVÉDELEM

Épphogy betöltötte ötvenedik évét és máris újabb kihívásokat keres a nemzetközi WWF, a világ legnagyobb természetvédő szervezete. 1961 áprilisában alapították a Genfi-tó partján lévő Morges-ban, és jelenleg a világ 96 országában van képviselője, 24 országos központtal és 222 irodával. Ezeken keresztül több mint ötmillió ember járul hozzá a WWF céljainak megvalósításához. Évente több mint kétezer konkrét kezdeményezés indul a biodiverzitás védelmére, az amazóniai őserdő megmentésére, új védett területek létrehozásáról a természetes erőforrások fenntartható felhasználásáig. Magyarországon 1991 óta működik, fő tevékenysége a hazai növény- és állatfajok élőhelyének védelme, a honos fajok visszatelepítése eredeti élőhelyeikre.

AZ EMMANUEL KÖZÖSSÉG 40 ÉVES

2011. március és 2012. augusztus között jubileumi évet hirdetett meg az Emmanuel Közösség. Több évfordulót is megünnepelnek: húsz éve halt meg az alapító, Pierre Goursat, akinek a boldoggáavatása folyamatban van. Ugyancsak húsz éve ismerte el hi-

vatalosan a Szentszék a Közösséget, amely ma már 57 országban van jelen mind az öt kontinensen. Tagjai között vannak papok, kispapok, házasságok és Istennek szentelt szűzek, akik az egyházat hatékonyan, a Szentlélek erejének segítségével, belülről akarják szolgálni és megújítani, ezért a plébániákhoz kötődve működnek. Központjuk a közép-franciaországi Paray-le-Monialba, Alacoque Szent Margit városa, ahol évente többhetes lelkiigyakorlatot tartanak. „Az Emmanuel Közösséget az evangelizáció öröme hatja át” – mondta néhány évvel ezelőtt Ratzinger bíboros.

FIATALOKNAK: YOUCAT

A madridi Ifjúsági Világtalálkozóra jelenik meg 17 nyelven (arabul és kínaiul is!) a Youcat című kézikönyv. A fiatalok nyelvén magyarázza el a keresztény hittel kapcsolatos fontos kérdéseket. A szöveg fiatalok és teológusok közös munkájának az eredménye, mely a próbaváltozatnak is köszönhetően valóban korszerű, alkalmazkodott a mai fiatalok gondolkodásmódjához, sőt még az illusztrációkat is fiatalok készítették. Eddig mintegy 70000 példányt helyeztek el belőle az Ifjúsági Világtalálkozóra érkezőknek kiosztásra kerülő csomagokba.

Bevezetőjében XVI. Benedek pápa modern hasonlattal élve azt ajánlja a fiataloknak, hogy ismerjék meg hitüket ugyanazzal az alapossággal, „ahogy a számítógépes szakemberek ismerik az operációs rendszereket”, tanulmányozzák csendben, majd olvassák csoportokban, dolgozzák fel és beszélgessenek róla az interneten.

(Forrás: Magyar Kurír)

CSALÁDHÁLÓ

Csalásban élni remek dolog, és a gyermekvállalás sokszor izgalmas és örömteli kaland. Ebben hisznek egy újonnan megjelent hazai honlap készítői. Terveik szerint lassan – az olvasók segítségével – feltérképezik Magyarországot „családbarát” szempontból, hogy mindenki tudhassa, melyik étteremben van etetőszék, hol van az a múzeum vagy áruház, ahol van lehetőség egy csecsemő pelenkázására, vagy éppen merre érdemes kirándulni a hétvégén a nagyobbakkal. Több szeretne lenni, mint egy magazin – ezt segíti elő a naponta többszöri frissítés, illetve az aktuális hírek és blogok szemlézése. Igyekszik széleskörű rálátást biztosítani a fontosabb eseményekre, interjúkat készíti egyházi és közéleti személyiségekkel. Internetcím: www.csaladhalo.hu

(Forrás: Magyar Kurír)

Fotó: Giuseppe Distafano/CN

ÉLET ÉS TUDÁS EGYSÉGE

Az idén ősszel immár a negyedik évfolyam kezdi meg tanulmányait Loppianóban, a Chiara Lubich által alapított Sophia Egyetemi Intézetben. XVI. Benedek pápa kezdettől fogva figyelemmel kísérte az új felsőoktatási intézmény innovatív tevékenységét, és az idén arra buzdította az oktatókat és a hallgatókat, hogy a *Caritas in Veritate* szellemében „tágítsák ki a racionalitás távlatait”, és biztosította őket imáiról, hogy mindez megvalósuljon és fejlődjön.

Az *Egység kultúrájának alapjai és távlatai* mesterképzés mellett az idén egyéves politológiai felsőfokú szakképzés indul, és a tervek szerint 2012 őszétől három új mesterszak nyílik politikatudományból, civil gazdaságtanból és szentháromság-teológiából. A mintegy huszonnégy országból érkező hallgatók között az első magyar ebben a tanévben fejezte be tanulmányait, egy másik pedig októberben kezdi meg a Sophián a doktori iskolát.

A Sophia hallgatói arról számolnak be, hogy tanulmányaik során nemcsak átfogó tudásra tesznek szert, hanem személyiségük is fejlődésen megy keresztül, növekszik bennük az együttműködés, a közös gondolkodás, a kulturális különbségek és az eltérő tudományos megközelítések integrálásának a képessége. Az egyetemnek ez az új eszméje az egység karizmájából fakad, és alapvetően a közösség és a párbeszéd gondoltára, az eszmék és az élet integrációjára épül.

Érdekes látni, amint ez az eszme fokozatosan testet ölt, és kibontakozik előttünk egy olyan intézmény, amely egyszerre család és professzionális egyetem. A Sophia mind képzési programjában, mind működésében egyre érettebb formában hozza azt, amit ígért: a hit és a szakmai tudás összhangba hozását, a különböző típusú tudások és megközelítések integrációját, egységes világképbe foglalását, gondolkodási és cselekvési stratégiákat a mai világban való eligazodáshoz. A legfontosabb azonban talán az, hogy a hallgatók két éven keresztül aktívan építhetik azt a közösségi kultúrát, amely a Sophia jellegzetessége, és amit mintaként magukkal vihetnek saját hazájuk kulturális közegébe.

T. P.

A védekező és az ajándékozó nemzeti identitásról beszélgettünk Maria Vocével, a Fokoláre Mozgalom elnökével magyarországi látogatása alkalmával.

Fotó: Papp Gábor (2)

AJÁNDÉKOZÓ NEMZET

Tóth Judit

Avolt szocialista országokat ma a nemzeti identitás erősítésére irányuló törekvések jellemzik, hazánk is átfogó regionális magyarságpolitika megvalósítására törekszik. A Fokoláre Mozgalom ugyanakkor a népek közötti testvériség megvalósítását tűzi ki célul. Hogyan tekintünk a nemzetépítési törekvésekre?

Úgy vélem, teljesen helyénvaló dolog a saját identitásunk hangsúlyozása, mert ahogy minden ember egyedülálló és megismételhetetlen Isten színe előtt, úgy minden nép is egyedülálló és megismételhetetlen. Nemrég Horvátországban jártam,

ahol a mozgalom egyik találkozóján láttam ezeknek a népeknek az egységét. Mély benyomást tett rám az a tény, hogy mennyire különbözőek voltak, mindegyik a maga identitásával, de azt is lehetett látni, hogy ajándék voltak egymásnak, érezni lehetett, hogy mindannyian Chiara népe.

Magyarországon nagyon megfogott például, amit a helyi közösségekről hallottam, ahol vannak olyan politikusok is, akiket az egység szellemisége hat át. Sugárzik róluk, hogy tenni akarnak, hogy elő akarják mozdítani a fejlődést, az ország felvirágoztatását. Mekkora gazdagság ez is! Nem beletö-

rődött, unott, érdektelen embereket látsz...

Össze lehet egyeztetni a nemzetépítést a népek közötti testvériséggel?

Feltétlenül. Látnunk kell, hogy ameddig egy nép nem kezdi el ajándékozni saját nemzeti identitásának gyümölcseit, addig nem rajzolódik ki igazi arculata, addig csak a hiányosságok látszanak, az, ami még nem teljes, az, amit a többiektől vár. Amikor egy nép elkezdi ajándékozni magát, akkor alakul ki az igazi identitása, amely képes a testvériséget is építeni.

A volt kommunista országokban

rengeteg csodálatos érték van, ezek a népek valóságos kincsbányát jelentenek. Észre kell vennünk, hogy mindezek a talentumok egymás számára kölcsönös ajándék lehetnek, amelyekkel közösen lehetne kezdeni valamit. Ehhez meg kell jobban ismerni a saját talentumainkat, de azt is, amivel a többiek rendelkeznek. Késznek lenni adni a sajátunkat, és befogadni a többiekét, kölcsönösen megismerni egymást.

Ez ma nagyon nehéz, mert sok sebet hordozunk magunkban az elmúlt történelmi időszakból.

Igen, magam is tapasztaltam, mennyire öntudatosak a magyarok ebben a tekintetben. Ez az öntudat önmagában igen pozitív dolog, mert segít felfedezni saját képességeinket, ám olykor merevséget eredményez. Talán több nyitottságra lenne szükség. Egészen biztos megvan a magyarokban ez a képesség, és én úgy látom, hogy jobban felszíne kellene hozni, hogy kevesebb legyen a bizalmatlanság más népek iránt. Tanulmányoztam a magyar történelmet, a levert forradalmakat, az elvesztett országrészeket, a legkülönbözőbb veszteségeket. Ez megmagyarázza, hogy a magyarok miért helyezkedtek inkább védekező pozícióba. A magyar büszke nép, és joggal az. Egyáltalán nem bűn az, ha valaki büszke a saját történelmére, a saját identitására. Ez azonban akkor fog igazán tündökölni, ha ajándékká válik mások számára. Nagyszerű nép a magyar; akiket megismertem, mind kiváló embe-

rek, és azt mondtam magamban: Bárcsak képesek lennének kifelé is gyümölcsozteni tehetségüket! Ne felejtjük el, hogy küldetésünk van az egész nemzetközi közösség felé. Nem csak az a feladatunk, hogy széppé tegyük Magyarországot, hanem hogy kitágítsuk lelkünket, és azt mondjuk: Széppé tesszük Magyarországot, hogy így az egész világ szebb legyen, az egész emberiség szebb legyen.

Talán nagyobb tudatosságra és bátorságra lenne szükség ezen a téren.

Chiara Lubich mindig úgy tekintett erre a régióra, mint amelynek különleges hivatása van az egység megvalósításában, ahol különleges szerepe van a kommunikációnak, éppen azért, mert évtizedeken át akadályoztatva volt. Az „egyetlen test” valósága olyan cél, amit még nem értünk el, de amelyet az

évek során fokozatosan megpróbálunk megvalósítani. Tudatában vagyunk annak, hogy még rengeteg tennivalónk van. Ezt nem azért mondom, hogy elbátortalanodjunk, hanem hogy felgyűrjük az ingujjunkat. A magyarok rátermettek, tehetségesek, öntudatosak, és én nagyon örülnék, ha kibontakoznának ezen a téren.

Mit tehet a Fokoláre Mozgalom a népek közötti testvériség előmozdítására a régióban?

A helyi körülményeket ismerve esetleg ki lehetne alakítani valamilyen közös kezdeményezést a környező országokkal, de minden projektnek abból kell kiindulnia, hogy minden népnek van ajándékoznivalója a többi nép számára. Fontos, hogy ezek a kezdeményezések ne korlátozódnak csupán egyes eseményekre, hanem legyen valamilyen folytonosságuk. Egy állandóan változó világban élünk, ahol a határok fokozatosan relatívvá válnak, ahogy az az Európai Unióban történik. Most, hogy Magyarország töltötte be a soros elnöki tiszteket, még inkább késznek kell lennetek arra, hogy a többi országgal együtt tegyetek valamit Európáért. Fontos, hogy amit tesztek, az nyitott legyen az egész világra, de legalábbis Európára. A talentumok megosztására, a környező népekkel való együttműködésre egyébként kiváló alkalom lehet a jövőre Budapesten megrendezésre kerülő *Genfest* is, ahol a magyarok kinyílhatnak az egész világra. ■

EGER TEGNAP ÉS MA

Eger Magyarország egyik legszebb, ősi, műemlékekben gazdag városa. Az egri medencében és az azt övező hegyes vidéken már a honfoglaló magyarság is megtelepedett.

Eger létrejött Szent István nevéhez fűződik, mert a tíz püspökség egyikét itt hozta létre, és már a korai középkorban jelentős helyet foglalt el a magyar városok sorában. A tatárok feldúlták, felégették, de elvonulásuk után hamarosan megindult az élet, és a XIV-XV. században elérte fejlődésének csúcspontját.

Mátyás király uralkodása újabb fejlődést hozott a település életében, de a mohácsi vész után szomorú időszak következett be. Dobó István várkapitánynak és maroknyi hadinépének sikerült megvédeni a várat, sőt, ezáltal Észak-Magyarországot is a terjeszkedő török birodalomtól, de később már az idegen zsoldosok feladták, így közel száz éven keresztül a török lett az úr. Kiűzésük után Eger a császári kormányzat kincstári birtoknak tekintette és szabad királyi várossá nyilvánította.

II. Rákóczi Ferenc fejedelem többször tartózkodott a település falai között, és itt volt a főhadiszállása. 1705-ben Egerben keltezték, habár nyomda híján nem itt nyomtatták az első magyar hírlapot, a *Mercurius Veridicus*.

Eger életében a XVIII. század a virágzás, a fellendülés korszaka, kialakították a ma is látható barokk városképet számtalan épülettel, mint például a Líceum, a minorita templom, a kispósti palota, a nagypósti palota, a vármegyeháza, a szerb templom. Ekkor érte el virágkorát a szőlőkultúra is.

1828-ban hozták létre az első magyar nyelvű tanítóképzőt és néhány évvel később épült meg neoklasszikus stílusban Hild József tervei alapján a bazilika, Magyarország második legnagyobb temploma.

Eger történetéhez hozzátartozik néhány helyi specialitás. Ilyen a világszerte ismert egri bikavér, a csekély alkoholtartalmú *egri víz*, és a radioaktív tartalmú hévizek. Ami a jövőt illeti, a rendszerváltás óta egyre világosabbá válik, hogy meg kell találni a város ősi múltjához igazodó fejlődési irányokat. Ezek pedig: az idegenforgalom, a szőlő- és borkultúra, valamint a kulturális élet továbbfejlesztése.

A hetvenes-nyolcvanas években kétségkívül Eger volt az egység lelkiiségének egyik termőtalaja Magyarországon. Erre az időszakra gondolnak vissza néhányan, akik tanúként és szereplőként éltek meg ezt a korszakot.

Még gimnáziumba se jártam, amikor kapcsolatba kerültem olyan fiatalokkal, akik folyton vidámak voltak, és rengeteg tapasztalatot mondtak arról, hogyan élnek meg a mindennapjaikban egy-egy mondatot, amit az evangéliumból választottak ki. Ennek újszerűsége teljesen elbűvölt, lelkesen jártam közéjük.

Buzgón jártam a hittanokra, minden nap a reggeli misére, ahol a bejárati ajtónál körbe állva mindenki mesélt az előző napjáról, és arról, hogy ma mi vár rá. Így ismerkedtünk meg egymással. Szinte minden hétvégén kirándultunk a Bükkbe, a fiatalok egy csoportjával jártunk az idősek otthonába és a kórházba, hogy sokakat meghallgassunk és gitáros énekléssel, apró ajándékokkal mosolyra fakasszuk az elesett, beteg embereket.

Ígazi közösségé váltunk, jól ismertük egymást, részt vettünk egymás életében később is: esküvők, keresztelek, temetések, házépítés, költözés, szünet és egyebek alkalmával. A mai napig sok barátom abból a társaságból való.

Kincsünk ma is a kéthetenkénti életigekör, ahol megosztjuk egymással az élményeket, hogyan találkoztunk az életünkben Istennel, Jézussal a felebarátban vagy az örömben és a fájdalomban.

Tanárként sokféle munkát végzek, és mindig emberekkel dolgozom. Akár pici gyerekeket tanítok beszélni, akár egyetemistákat, hogy jobban fejezzék ki magukat. Egy vágyam van, hogy azt a szeretetet, amelyet folyton megtapasztalok Isten és a közösség tagjai részéről, továbbadjam. Beszédtanárként nemrég különleges lehetőségem nyílt felajánlani szolgálatomat az egyháznak. A szeminárium kispapjainak tartok órákat.

Hallgassuk meg, mit mond *Mándy Zoltán* atya, a Bazilika plébánosa ugyanerről az időszakról:

„Az ifjúsági hittan beindulásával, a hetvenes évek végén Egerben elkezdett egy ifjúsági közösség szerveződni. Ez a közösség egy pici, de jól látható fényt hordozott, amely mások

**Fábian
Zsuzsanna**

Szűcs Balázs (2)

figyelmét is felkeltette, és más városokból, településekről is eljöttek ide. Egy idő után ezekből az összejövetelekből alakultak ki az úgynevezett *nyílt órák*. Azok vettek rajta részt, akik úgy érezték, hogy az evangéliumot közösségben akarják megélni.

Kispap koromban részt vettem a Tomka Ferenc atya vezette ifjúsági lelkigyakorlatokon az Eger környéki kulcsos-házakban. Ezeknek az együttléteknek a célja a lelki képzés

mellett elsősorban az volt, hogy magunk között tartsuk Jézust.

Szerettem volna papként is megvalósítani azt a közösséget, amelynek örömét, fényét magam is megtapasztaltam. Így kezdtem el célzottan az ifjúsággal foglalkozni. Ebben jó eszköznek tűnt az élet igéjének élése, megvalósítása a mindennapokban. A fiatalok lelkesek és elkötelezettek voltak. Örültek, hogy az evangélium szellemében tehetnek valamit.

Aztán az Érseki Irodába kerültem, ahol kevés lekipásztóri lehetőségem volt. Szinte csak hobbyként vezettem egy ifjúsági hittant Felsőtárkányban. Nagy örömmre szolgál, hogy az akkori résztvevők közül sokakkal most is kapcsolatban állok, és akik között pap és hitoktató is akad.

Jelenleg plébános vagyok, de most is ugyanaz a célom: a plébániámon szeretném megvalósítani a keresztény közösséget. Emlékezve *Chiara*

Nyílt órák

Tomka Ferenc atya, aki a hetvenes-nyolcvanas években, Egerben a Hittudományi Főiskola tanára volt nem csak a szemináriumban adta tovább fáradhatatlanul az egység lelkiiségét, hanem gimnazistákból, főiskolásokból és felnőttekből álló csoportoknak is, amelyek idővel felkeltették szinte az egész ország érdeklődését. A rendőrségi megfigyelés ellenére a létszám csak nőtt, és mivel minden érdeklődő részt vehetett, a nyílt óra elnevezést kapta. Elsősorban a havi életigével kapcsolatos tapasztalatok kerültek megosztásra ezeken a kéznapi találkozásokon, ami által a közösség növekedett Egerben is és mindenhol, ahová a résztvevők elvitték ezt a lelkiiséget.

Felbő Zsuzsanna fotóalbumából

Lubich és első társai tapasztalatára, úgy éreztem, hogy a szegények felé kell fordulnom. Az előző plébániámon elindítottam egy hajléktalan melegegődt, ezen pedig több éve elkezdünk egy szegénykonyhát, ahol naponta 100-120 ember tud leülni kétfogásos meleg ebédhez. Az egyházi intézmények menzájáról és két-három jó szándékú vállalkozó segítségével gyűjtjük össze a kiosztásra kerülő meleg ételt, és kicsit feljavítva tálaljuk.

Annak idején, papi életemhez ezt az ígét választottam mottóul: »Megismertük a szeretetet, amellyel Isten szeret minket, és hittünk benne.« Azt gondoltam, hogy ez az íge mindig a Szeretet-Istenre fog figyelmeztetni, akinek az irgalmában naponta megújulhatok. Később, egy másik fordításban azt olvastam, hogy »megismertük a szeretetet, amelyet Isten oltott belénk«, és azóta tudom, hogy Isten általam akarja szeretni az embereket. Ha akármilyen apróságot sikerül szeretetből tennem – ápolni kilencvenkét éves édesapámat, rámosolyogni egy hajléktalanra, vagy segíteni komoly anyagi nehézségekkel küzdő barátaimat, híveimet –, az mindig egy örömteli megnyilvánulása Isten bennem élő szeretetének.”

Balogh Gyula atya villant fel egy pillanatot a körülötte kialakult csapat életéből:

„A szeretet leleményessé tesz bennünket. Közösségünk egyik tagja, aki már nyugdíjas tanár, felajánlotta, hogy szociálisan nehéz helyzetben lévő gyerekeket korrepetál. Ennek a szeretetnek, a korrepetálásnak az is szépsége, hogy egyben lépést jelent a cigányság felé. Ez az akció öröm a gyerekeknek, öröm a testvérünknek, és öröm a közösségünknek is. Kezdetben a gyerekek családjának is hihetetlennek tűnt, hiszen a szeretet évtizedes falakat döntött le.”

Bozsik Márta gondolatai a megélt életből fakadnak:

„A gyümölcsöző, sok embert Isten felé elindító élet után Tomka Feri atyát elhelyezték Budapestre. Többen végeztek a főiskolán, a gimnáziumokban, és nagyvárosokba mentek továbbtanulni, úrt hagyva maguk után. Egy kis csoport azonban Egerben maradt. Nehezen találtuk az utat, hogyan tovább. Néhányan rendszeresen találkoztunk és megértettük, hogy az Istennek odaadott életünket nekünk, hívóknak, a világban élőknek kell továbbadni. Az íge élése fontos maradt. Sokáig, éveken keresztül, csak páran találkoztunk kéthetente, hogy elmondjuk tapasztalatainkat, hogyan tudtunk szeretni, Isten milyen módon van jelen az életünkben.

Isten irgalma olyan nagy irántunk, hogy fájdalmakat, nehézségeket, különbözőségünket legyőzve mindig meg tudjuk újítani egymás iránti szeretetünket. Eddig is ez adatterőtl lépésről lépésre utunkon. Megértettük, hogy egyedül Isten és az Ő akarata a fontos, kölcsönös szeretetünknek Ő lett az alapja. Ha hibázunk is, hamar felismerjük, és rögtön újrakezdünk.

Mára kialakult bennünk egy újfajta vágy, hogy Jézus új módon szülessen meg, és legyen jelen közöttünk, és ez egészen új távlatokat nyit.”

Marton Sándor még a gimnazista csoport tagja volt, és a közösség élő tagja családjával együtt a mai napig. Röviden így emlékszik vissza az elmúlt több mint harminc évre:

„Nekünk, egrieknek nagy örömet jelentett, hogy elindultunk az íge élésével egy olyan úton, amelynek az volt a célja, hogy mindnyájan egyek legyünk. Az egri csoporttal időseket gondoztunk, siketek intézetébe jártunk, szinte minden nap találkoztunk, hogy közös el-

határozásokat tegyünk, és elmeséljük egymásnak, hogyan sikerült ezeket megvalósítani. Bár kockázatos volt, de elhívtuk rokonainkat, osztálytársainkat is. Sokan kerültek így közel Istenhez, megtértek, és élték az élet ígétét.

Ezek az élmények olyan gyökeret, magot jelentenek még ma is, amihez mindig vissza kell térnünk, hogy hiteles keresztények legyünk. Az egri közösségből többben a Fokoláre Mozgalom elkötelezett tagjai lettek. Amikor aztán kevésbé virágzó időszakok következtek, akkor is tudtuk, mit választottunk, és megértettük: csak együtt tudunk továbbhaladni. Tudtunk újrakezdeni, hogy új szemmel, semmit el nem várva nézzünk a testvérré. Így konkrétan is segítünk egymásnak vagy éppen közösségünk fiataljainak.” ■

DÍJNYERTES TERVEZÉS

Látogatóban egy fiatal, három gyermekes építésznél, akit nemrég Pro Communitate díjban részesítettek.

Körmendy
Imre

Pontosan egy évvel ezelőtt írtunk Pécsről, amely 2010-ben Európa egyik kulturális fővárosa lett. A kultúrának szerves része az építészet és maga a település is, ezért minden „fővárosi” címet elnyert város törekszik arra, hogy különböző forrásokból fejlessze kulturális létesítményeit, megújítsa tereit, parkjait, utcáit. Pécsen is ez történt, ráadásul több jelentős közintézménnyel gazdagodott a megyeszékhely: ún. tudásközpont és zenepalota épült. Ez utóbbi tervezői közé tartozik Fialovszky Tamás építészmérnök, aki társaival együtt a várostól Pro Communitate díjban részesült. Ott-honában beszélgetünk vele és feleségével, Ánjjával.

ÚV: Egy ezer nézőt befogadó hangversenyterem (aminek nincs igazi előképe hazánkban), próbatermek, egy régió zenei központja építészeti tervének megformálása, kimunkálása több építész összehangolt munkáját igényli, és számos társtervező, szakértő közreműködésével jön létre. A cég nevében e „házat” négyen jegyezték. Hogyan születik az alapvető gondolat, milyen változásokon megy át? Mit kíván ez a munka?

Tamás: Az építészek neveltetésüknél, művészi ambíciójuknál fogva és a korszellemtől áthatva individuumok, erős individuumok. A közös alkotásban az első feltétel, hogy mindenki adja az ötleteit, de tudja azokat elveszíteni. Én 15 éve dolgozom a 20 éves Irodában, ahol nem hierarchikus a berendezkedés (még ha van is adminisztratív vezető), inkább horizontális. Minden munka közösségi alkotás, amiben változnak a szerepek. Ez

egyébként az idők jele, hiszen a feladatok egyre komplexebbek, s a jó válasz sem lehet más. Például a pécsi koncertközpontot egy nyilvános tervpályázaton nyerte el az Iroda. A pályázati terv elkészítésében tízen vettünk részt (szinte az egész iroda), a terv részletes kidolgozásában aztán négyen. Ehhez kapcsolódnak még a társtervezők, külső szakértők; jelen esetben a hangversenyterem kialakításában egy dän akusztikus is. A velük való

együttgondolkodás is folyamatos ajándékozást és veszítést jelent.

ÚV: A Kodály Központ (koncert- és konferenciaközpont) külsőleg egy csigaházra emlékeztet. Hogyan született ez az ötlet, s mi indokolja ezt a rendhagyó kialakítást?

Tamás: Nem direkt tervezési célunk volt a csigaház létrehozása, hanem az egyes funkciók egymásmelletti és a harmónia tudatos és tudatalatti keresése vezetett ehhez a formához. Utólag csodálkoztunk rá erre az amorf csigára, s akkor tudatosult bennünk, hogy mind a zenében, mind a természeti formákban az aranymetszés szabályai érvényesülnek. Azt tudtuk, hogy nem szokványos épületet akarunk tervezni, hanem olyan „tárgyat”, ami anyagában, minden nézetében (a közeli mecseki kilátóhelyek miatt a felülnézet is homlokzatként jelenik meg) egységes, mint a természet objektumai. Ezért lett a külső burkolata kő, a hangversenyerem burkolata pedig fa, hogy a padlón, a falakon és a mennyezeten is ugyanaz az anyag és szín jelenhessen meg. A hallgatóság egy fatörzsben vagy egy hangszer belsejében érezze magát, védetten, lágyan. A koncertterem arányai matematikailag leírhatók, s ez tükröződik az egész épületen. Az ember alkotása és élete során a harmóniát keresi, s ez lelhető fel, mint ősminta a természetben.

ÚV: Az alkotó munka, a gyakori határidők, a sok, a munka elnyeréséért készített (és gyakran eredménytelen) pályázati tervek egész embert kívánnak. Marad erőd és figyelmed a családra? Végezhet ilyen munkát egy nő, családanya is?

Tamás: Az irodában dolgoznak lányok is, ami igen jó, mert egy más nézőpontot hoznak be a tervezés gyakran férfiszempontú világába.

Megközelítésük különböző, különös érzékük van az egész megragadására és a praktikus, üzemeltetési szempontokra is. Aztán rendszerint szülei szabadságra mennek... A munka és a család nem könnyen egyeztethető össze. Ez nekünk különösen az első időkben jelentett gondot (fiatal házasként esetenként napokig nem mentem haza). Hazatérve le kell tenni a tervezést, a gondolkodást, ami igen nehéz, és csak a pillanat élésével lehetséges (még a munka leadásakor sem fejeződik be az alkotó folyamat, csupán félbeszakad). Úgy ott lenni Ánja és a gyerekek mellett, hogy ne csak fizikailag legyen jelen.

Ánja: Az irodában – egy-egy fiatalon kívül – minden ember családos, 3-5 gyermek apja. Ismerjük egymást, a feleségeket is, és olykor családokkal együtt találkozunk. Advent első vasárnapján például közös kalácsütésre jöttünk össze; erre az alkalomra volt munkatársak is eljönnek. A házaspár valamelyikének áldozatot kell hoznia, s otthon maradni a gyerekekkel, biztosítani a családi otthont.

Tamás megmutatja nekem, nem szakmabélinek a munkáit, kikéri a véleményemet.

Tamás: Ánjának praktikus és határozott véleménye van a tervekről, tudja hogyan zajlik az élet.

Ösztönöz, hogy helyezkedjem bele a használó helyébe, ne csak a külső szépség legyen a tervezés célja. Ő a megrendelő és a későbbi használó oldalán áll. Saját lakásunk tervezése, felújítása komoly „vizsgamunka” volt. Az évek távlatából jól látszik, hogy azok a részletek működnek a legjobban, amelyeket sikerült megbeszélni és közösen eldönteni.

A vele való közösség és az egység lelkiisége segít a mindennapi alkotó és oktató munkában is. A tervezés, kiváltképp egy családi ház tervezése ennek megfelelően azzal indul, hogy megismerjük a megbízót, családi szokásait, életvitelüket. Így találhatjuk meg azt a teret, térkapcsolatokat, amiben hamar és könnyen otthon érezhetik magukat, amit a sajátjuknak érezhetnek.

A kapcsolat, párbeszéd Ánjával segít abban, hogy ne magamat próbáljam megvalósítani a tervekben, hanem a munkám szolgálat legyen. ■

*Az alkotótársak:
Hőnich Richárd,
Keller Ferenc,
Sólyom Benedek*

Bujnosky Tamás (2)

A SZIGETEN

Szerzőnk az Országos Lelkipásztori Intézet igazgatója és a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Ifjúsági Bizottságának titkára. Sok éven át animálta a KözösPont Misszió elnevezésű kezdeményezést, melyről többször hírt adtunk már lapunkban.

**Nobilis
Mária**

Elsőször 1993 augusztusában rendezték meg Budapesten a *Diáksziget* elnevezésű nagyszabású zenei programsorozatot, amely pár év alatt Európa egyik legnagyobb zenei rendezvényévé nőtte ki magát, és *Sziget Fesztivál* néven ma is az, mintegy négyszáz-ezer látogatóval.

Sokak ellenállását és rosszalását is kiváltotta a *Sziget*, és nem alaptalanul. Sok hívó a romlás jelét, kétségbeejtő jelenséget látott a *Sziget Fesztivál*ban, amivel szemben az egyetlen helyes keresztény magatartás a tiltakozás lehet. Ugyanakkor a három történelmi egyházban akadtak olyanok, akik felfigyeltek a jelenség másik oldalára, a fiataloknak itt is megnyilvánuló őszinte keresésére. 1998-ban és 1999-ben kilátogatva a rendezvényre azt láttuk, hogy nagyon sok fiatal érdeklődik az olyan szervezetelek iránt, amelyek meghallgatást, a

problémáikról való beszélgetést kínálnak a résztvevőknek. Felmerült a gondolat: miért ne állíthatnánk mi is sátrat?

2000-ben az *Ökumenikus Ifjúsági Iroda* keretében sikerült közösen beadni azt a kérelmet, hogy egy evangélikus, katolikus és református fiatalokból álló csoporttal beszélgetősátrat állíthassunk a Szigeten. Pályázatunkat elfogadták, így jött létre a *KözösPont Misszió*, a történelmi keresztény felekezetek ökumenikus fesztiválmissziója.

Fő célunk az volt, hogy a „valódi” egyházat mutassuk be, ahol nincsenek korlátok, ahol kötöttségek nélkül véleményt nyilvánítanak és szabadon megnyílhatnak a fiatalok. Nem úgynevezett „direkt missziót” akarunk végezni, hanem a „jelenlét misszióját”, amelynek erejét az egység adja. Szándékunk az volt, hogy a sátrunkba bejövő fiatal azt

lássa: „Minket érdekel, hogy téged mi érdekel. És ha beszélgetünk a téged érdeklő dolgokról, akkor majd talán téged is elkezd érdekelni, ami minket érdekel.”

Az első időkben sok fiatal kérdezte a sátrunkba érkezve: „Ti kik vagytok?” „Mi keresztények vagyunk: katolikusok, reformátusok és evangélikusok együtt” – válaszoltuk. Erre gyakran meglepetten mondták: „De hát ti utáljátok egymást, nem?” Mi mosolyogva válaszoltuk: „Nem, mi szeretjük egymást!” Azt tapasztaltuk, hogy ez, mivel szemben állt sokuk előzetes elvárásaival, megnövelte az érdeklődést irántunk, és egyre nyitottabban tették fel nekünk kérdéseiket. Azt is hallottuk, hogy egymás között sátrunkat néha nem *KözösPont*nak, hanem *BiztosPont*nak nevezték, ami számunkra azt jelenti, hogy a köztünk jelenlévő szeretet talán

egyfajta biztonságot nyújt nekik a Sziget forgatagában.

Az évek során egyre többen megismertek miket, és számítanak is a jelenlétünkre. Vannak, akik rendszeresen visszajárnak hozzánk beszélgetni az életükről, így mintegy „éves lelkigyakorlatot” jelent nekik a *Sziget Fesztivál*. Egy alkalommal az első napon érkezett egy lány, aki papot keresett. Kiderült, hogy korábban egyszer már járt a sátrunkban, és most nagyon nehéz élethelyzetben van. Előzőleg volt kapcsolata az Egyházzal, de egy ideje már eltávolodott. Az utóbbi időben pedig hetekig ki sem jött a lakásából, mert semmi értelmét nem látta az életének. Ma lépett ki először az utcára, és eljött a Szigetre, mert két dolog vonzotta. Az egyik, hogy meghallgathatja egy kedves énekesének a koncertjét, a másik pedig, hogy a *KözösPont* sátorban biztosan talál majd papot, aki meghallgatja, és nem ítéli el, hanem feloldozza a gyónás szentségében. Így szolgálatunk által lehetővé vált, hogy a fesztivál a kiengesztelődés és újrakezdés helye legyen számára.

A *KözösPont* Misszió fő céljai közé tartozik, hogy megmutassa a fiataloknak az Egyház igazi arcát, megnyissa a kommunikáció lehetőségét. Hamar felismertük azonban azt is, hogy a *KözösPont* Missziónak van egy másik fontos dimenziója: az ökumenikus egységtapasztalat, amelyet a fesztiválok hetében, sőt az egész éves előkészület során is megélünk. A *KözösPont* közösségében az elmúlt 11 év során több mint kétszáz fiatal fordult meg, akik egy vagy több évig önkénteseink voltak. Ők részesei lettek annak az élménynek, hogy különböző felekezetű keresztények képesek vagyunk együtt tanúságot tenni Krisztusról. Közösségünk belső alapelveként azt fogalmaztuk meg, hogy úgy akarjuk sze-

retni a másik felekezetét, mint a sajátunkat, és kölcsönösen örülni egymás gazdagságának. Azok a fiatalok, akik több-kevesebb ideig részt vettek a *KözösPont* Misszióban, hazatérve egyházközségeikbe már valószínűleg másképp tekintenek a többi egyház tagjaira, és képesek keresni velük az egységet. Időközben az egyházi előljárók is megismerték a *KözösPont* munkáját, és támogatják azt. Több püspök is járt sátrunkban a Szigeten, és a misszió anyagi háttérét is részben egyházaink biztosítják.

A *KözösPont* közösségének belső életében néhány éve bevezettük, hogy a fesztiválok és a készület számára kiválasztunk egy szentírási részt, amely a *KözösPont* éves „életigéje”. Ehhez az ígéhez igyekszünk kapcsolni a közös imádságokat és áhítatokat, törekedve arra, hogy minden nap együtt elmélkedjünk róla, és megerősítsük egymást abban a szándékban, hogy életre akarjuk azt váltani.

A *KözösPont* az idők során más fesztiválokon is sátrat vert. Romániában pedig testvérszervezetünk, a *Keskeny Út* a mi tapasztalataink nyomán az ottani sajátosságokat figyelembe véve – például az unitáriusokat is bevonva a munká-

ba – alakította ki arculatát. Idén Ukrajnában, Kárpátalján indult egy hasonló kezdeményezés. A *KözösPont* ma is a három történelmi egyház közös programjaként működik, de az idők során más felekezetű fiatalok is bekapcsolódtak. Így voltak illetve vannak köztünk baptista, kisegyházi és ortodox fiatalok is. Közösségünk egyik legaktívabb tagja például a szabadkeresztyénekhez tartozik, s katolikus pap létemre sokszor ő az, akivel legjobban hasonlítanak a meglátásaink. Alapelvünk, hogy mindnyájan kölcsönösen elfogadjuk a többi egyház szolgálatát hitteles krisztusi tanúságtételnek, és igyekszünk újból és újból megélni azt, hogy „úgy szeressük a másik egyházát, mint a sajátunkat.” ■

Fotók: az Ökumenikus Ifjúsági Ináda archívumból

MIT JELENT NEKEM A CSALÁD?

Beke Csilla

A tankönyv, amit órán használunk, illetve a tanár és az osztálytársaim véleménye nagyon sokban eltér az enyémtől; azokat a gondolatokat építik tovább, amiket a világ sugall (talán nem is ismernek mást...). Úgy érzem, ki kell állnom mellett, amit gondolok, és megmutatni, hogy van más lehetőség is.

A család a társadalom legkisebb egysége, ezért is nagyon fontos. Az alapvető normákat, készségeket, viselkedésmintákat elviekben a családukából kellene, hogy megtanuljuk (férfi-női minták, problémamegoldás, az idősök segítése és így tovább); szüleink indítanak el minket az életben. Egy jól működő családban a tagok támogatják, szeretik egymást, nyitottak egymás problémáira, azt közösen igyekeznek megoldani. Ha én egy családra gondolok, akkor a monogám házasság jut az eszembe: férj, feleség, gyerekek.

Szerintem egy családban fontos, hogy a szülők házasság legyenek. A házasság alapozza meg a családot, a két ember igenje erősíti meg ezt a „vállalt sorsközösséget”. Nem értek egyet azzal, hogy elég, ha valakinek csak élettársa van; szerintem az nem család, hanem egyszerű együttélés. Bármelyik fél bármikor elmehet, ha a másiktól elege lesz vagy megunja, új partnert kereshet,

felelősség nélkül hagyhat hátra akár több gyermeket is. Nem kötelezi semmi. Saját magának élhet a maga önző módján, kielégítheti a saját vágyait, céljait.

Persze sokszor előfordul, hogy az emberek összeházasodnak, aztán néhány év múlva el is válnak. De ezzel sem értek egyet. A házasságot meg kell gondolni. Felelősen kell döntést hozni, mivel nem csak a magunk, de a partnerünk, a leendő gyermekeink jövőjét is befolyásolhatja egy rossz döntés. A házassággal azt mondom: „örök-ké”, és ennek nem valami szimbólumnak kellene lennie, hanem valódi akaratnak. Szerintem az emberek többségének fogalma sincs, mint jelent valójában a házasság. Még én sem tudom, mert senki nem kérte meg a kezemet, de úgy gondolom, hogy ez: „neked ajándékozom magam egy életre”. A lényeg, hogy ajándékozom. Nem azért, mert kell nekem a másik, mert jó vele – ez önmagában nagyon kevés. Mind-

két félben meg kell, hogy legyen az elhatározás, hogy a másiknak

Fórumindító cikkünk eredetileg társadalomismeret órára készült. Reményeink szerint olvasóink közül is lesznek majd olyanok, akik tollat ragadnak, hogy középiskolás szerzőnk gondolatait követve megírják a családról a véleményüket egy olyan társadalomban, ahol kezdenek eltűnni a régi evidenciák.

ajándékozta önmagát minden „nekem és enyém” nélkül. Ezen persze előtte dolgozni kell (történetesen az együttjárás alatt), kialakítani azt a viselkedésmódot, amivel a Másikra tudok figyelni, nem arra a testre vagy csak a jó dolgaira, hanem egészében magára az Emberre: mivel ő lesz a társam egy egész életre.

Felteszem, mondjuk, maga a házasság sikeres, a kapcsolat tényleg

Több Judit fotóalbumból

valódi alapokon nyugszik. Hogy a család kiteljesedhesen, ezután jönnek a gyerekek. Szerintem a gyerekek nem csak „termékek”; nem lehetnek azok egy családban. A család célja pont az, hogy egy kis „közösséget” hozzon létre, ezért a gyerek a család tervezett, szerves

része kellene, hogy legyen. Több gyereket tudatosan általában vagy a nagyon-nagyon gazdag vagy a szegényebb családok, illetve a valamilyen valláshoz komolyabban kötődő családok vállalnak. A válásos családok döntését értjük. De akkor a gazdag és szegény? Úgy látszik, hogy a gazdagot nem elégíti ki egyszerűen a sok pénz, így a gyermeket is örömforrásnak tekint. A szegény pedig pont azért, mert a pénzből hiányt szenved, ugyanúgy örömmel tekint a gyerekeket. Úgy lehet vele, hogy egygyel több vagy kevesebb – ha eddig megélték valahogy, ezután is meg fognak.

Ezenkívül a házasságkötés és a gyermekvállalás életkora kitolódott, mivel modern világunkban előtérbe került a tanulás, a karrierépítés, az anyagi létbiztonság kérdése.

Még a gyermekvállalással kapcsolatban: nem értek egyet azzal, hogy ha „véletlenül” besikerül egy gyerek, akkor azt az anyának

jogában áll elvetetnie. Ha már az ember volt annyira felelőtlen – általánosságban ugyanis ez mondható el, de vannak esetek, mint például az erőszakos bűncselekmény, amikor a nő nem tehet róla, habár ilyenkor sem ajánlják az abortuszt, mivel a gyermek kihordása elősegíti az anya pszichikai gyógyulását –, akkor vállalja fel a gyermek megszületését. Ha nem akarja megtartani, még mindig örökbeadhatja, akár névtelenül is; nagyon sokan várnak így babára. Szerintem elvetetni olyan – mivel én azt gondolom, hogy a magzat nem egy béna ebihal, hanem már akkor is Ember –, mintha egy várandós nő hazamenne, és abortusz helyett az egyik nagyobb gyermekét ölné meg. Egyre megy a kettő. Van, amikor valahány százalékban az orvosok megállapítják, hogy a gyermek rendellenességgel szület – erre most nem térek ki, de megjegyzem, a legtöbb „betegnek jósolt” gyermek egészségesen születik meg.

Egy állam persze nagyban befolyásolni tudja a születések számát

jogszabályokkal akár pozitívan, akár negatívan.

A társadalomismeret tankönyv azt írja, hogy ma nincsen válság a családokban, legalábbis a válások növekedése nem ezt jelzi. Szerintem pedig igenis, családi válság van. A tankönyvben ugyanitt van egy táblázat, amely a családi állapot szerinti megoszlást mutatja be. Habár csak 2003-ig figyelhetjük meg az adatok változását, az jól látható, hogy a válások száma a vizsgált tizenhárom év alatt nem nőtt, viszont egyre kevesebben kötnek házasságot és maradnak inkább egyedülálló, vagy párkapcsolatban élők, de nem házasok. Ebből én azt a következtetést vonom le, hogy az emberek nem mernek elköteleződni, főleg egy olyan dologban, ami hátráltatná a saját énük gyarló szabadságát. Ezt persze mindenképp befolyásolja a mai világ gondolkodása is („én, én, én”).

Véleményem szerint a család hihetetlenül fontos. Sok értéket tud képviselni, amelyek elősegítik mind az egyének, mind a társadalom fejlődését. ■

CSALÁDI KUPAKTANÁCSOK

A családok világában szükség van új, a korunk igényeinek megfelelő, jó gyakorlati megoldások kidolgozására. Ilyenek lehetnek a családi kupaktanácsok is.

sorban a házastárs is részt vegyen a döntésekben. A megoldások sokfélék, sokszor nem tudatosak, és az elbizonytalanodott helyzetben sok a konfliktus is, illetve nem mindig születnek a család javát szolgáló döntések. A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy van valami többlet abban, amikor az egész család összeül, ahhoz képest, amikor anya beszél fiával, apa beszél lányával és utána közvetítenek a többi családtag felé: nagyobb a kiegyensúlyozottság, több a bölcsesség, erősebb az egység.

Valamiféle családi tanácskozó fórum fontossága fokozatosan vált nyilvánvalóvá számomra. Chiara Lubich gondolatai vezettek rá ennek szükségességére, aki azt tanácsolja a szülőknek, hogy tekintsék át közösen azokat a javakat, melyeket a Gondviselés megélhetésük biztosítására küld,

hiszen Isten nemcsak gyermekekkel áld meg, hanem gondoskodik is arról, hogy el tudjuk őket tartani. A mezők liliomainak nemcsak növekedését ad, hanem öltözteti is őket. Chiara hangsúlyozza, hogy a család gazdasága szent dolog, mely a család lényegét érinti, magához a házasság szentségéhez kötődik.

Baráti körömben sok olyan családot ismerek, ahol havi költségvetést és mérleget

készítenek. A hónap elején leülnek egy asztal köré, és számba veszik a bevételeket és a kiadásokat, majd közösen mérlegelik, hogy mennyit tervezhetnek élelemre, ruházkodásra, rezsire, üzemanyagra, lakás fenntartására, mosó- és tisztálkodási szerekre, stb. Előtte persze megvonnák az előző hónap mérlegét, vagyis megnézik, hogy megfelelően gazdálkodtak-e javaikkal.

Az Atya felé fordulva

A családi kerekasztalnak ez a tapasztalata nem csupán a család anyagi javainak kezelésében segít, hanem kiterjed a családot foglalkoztató minden kérdésre, és kifejezésre juttatja a keresztény lét egy igen alapvető sajátosságát: testvéreinkkel közösen, Jézussal közöttünk, az Atya felé fordulunk, hogy megosszuk vele gondjainkat és Tőle kérjük a mindennapi kenyeret. Ez az az alaphelyzet, amelyet Jézus maga jelölt meg számunkra kíváncsian létnédként: „Ha ketten közületek egyetértve kérnek valamit a földön, meg fogják kapni mennyei Atyámtól. Ahol ugyanis ketten vagy hárman összejönnek az én nevemben, ott vagyok közöttük” (Mt 18,19-20).

Jézus ebben a „felállásban” nem úgy jelenik meg, mint aki minden tekintetben előttünk jár, vagy aki előttünk áll és tanít bennünket, aki felsőbbrendű és végtelenül több nálunk, hanem mint aki egy közülünk, aki a testvérünk, a ba-

Tóth Pál

A családi ügyek megbeszélése

Minden családnak van valami-lyen többé-kevésbé átgondolt módszere arra, hogyan hozzon döntéseket. A tradicionális családban ez a családfő feladata volt. A legtöbb familiában azonban ma már elementáris igény van arra, hogy a többi családtag, első-

Tóth Pál

rátunk. Ebből a helyzetből száll fel a legalapvetőbb imádság, az Ő imádsága, a Miatyánk, és ennek nyomán minden más imádság, amelyet egyetértésben megfogalmazunk, családunk anyagi és lelki szükségleteire vonatkozóan.

Korunk gondolkodása nagyon hangsúlyozza a párbeszédet és a konszenzus keresését, de szinte mindig az emberek közötti egyetértést tartja szem előtt, mint végső célt. A párbeszédben kísérelt közös álláspontot tartjuk általában egy-egy probléma jó megoldásának. Az evangélium logikája ennél sokkal többre törekszik: az egyetértés nem valamiféle végső jó válasz megtalálására utal, hanem annak inkább előfeltétele, amely megteremti a közös nyitottságot arra, hogy képesek legyünk felfogni és befogadni azt a választ, ami az Atyától érkezik a problémáinkra.

Tudatos fejlesztés

Sok tennivalónk van még ennek az evangéliumi logikából fakadó új létmódnak a kibontakoztatása terén. Egy olyan fejlesztési program elején állunk, amelynek során sokkal jobban megérthetjük majd, hogy az Istennel való kapcsolunk miért is lényegileg közösségi, hogy miért adta programul II. János Pál az egész egyháznak az új évezredben, hogy legyen a közösség iskolája.

Ennek fényében a családi kupaktanács a szeretet és a bölcsesség gyakorlásának színtere kíván lenni, ahol a családtagok egyre jobban megtanulják, hogyan figyeljenek oda egymásra, hogyan ajándékozzák a többieknek saját elképzeléseiket, hogyan találják meg közösen a megoldásokat, és hogyan fogadják be ebbe a térbe a mennyei Atyát. Alapvetően

Giuseppe D'Alagni/CN

a családban meglevő természetes kölcsönös szeretetre épít, és segít abban, hogy ezt igazi problémamegoldó képességgé fejlesszük.

Nincs még kiérlelt gyakorlatunk. Az világos, hogy nem lehet valamilyen mesterkéltné dolgozni a család világára ráerőltetni. A családi kupaktanács nem parlamenti ülés és nem is vállalati értekezlet, még akkor sem, ha egy-egy család játékos kedvében hívhatja „családi parlamentnek” vagy éppen „családi értekezletnek”, „családi kerekasztalnak”, „családi fórumnak” vagy egyébnek. Előnye a tudatosság és a tervezettség, de

szabályai rugalmasan alakíthatók, teret enged a spontán ötleteknek és megnyilvánulásoknak. A józanész és a házaspár bölcsessége fogja eldönteni, hogy az ő esetükben milyen formát öltjön.

A családi kupaktanácsokra vonatkozó jó gyakorlatot azok a családok tudják kiérlelni, akik próbálkoznak vele, majd tapasztalataikat más családokkal tudatosan egybevetik, hogy együtt szűrjék le a tanulságokat, és menet közben egyre tökéletesítsék a módszert.

Akinek kedve van hozzá, látogasson el erre a címre: <http://kupaktanacs.wordpress.com> ■

<http://kupaktanacs.wordpress.com>

VÍZ MINDEN MENY- NYISÉGBEN

Miért beszélnek annyit a vízfogyasztás fontosságáról? Tényleg annyi vizet kell innunk?

Nagy Márta

Itt a nyár, és ilyenkor különösen fontos, hogy sok folyadékot fogyasszunk! A melegben az izzadás miatt nagyobb a vízvesztésünk, és ha nem állítjuk vissza az egyensúlyt, kedvezőtlen folyamatok indulhatnak be a szervezetünkben. A folyadékhiányt jelzi a száj szárazsága, de később a koncentráló képesség csökkenése, hőemelkedés, fejfájás, szédülés, és akár ájulás is jelentkezhet. A gyerekeknek gyorsabb az anyagcseré-

je, az idősöknek pedig csökkent a szomjúság-érzete, ezért hajlamosabbak a kiszáradásra. Előfordul azonban az is, hogy érzi valaki a szomjúságot, mégsem iszik. Sokszor a gyakoribb vizeleti inger kényelmetlen, de a tudatlanság is szerepet játszhat: „nem terhelem a vesémet a sok folyadékkal.” Az anyagcsere folyamán mérgező anyagok termelődnek, amelyeket a vesének kell kiürítenie. Ha jól koncentrál a vese, és a folyadékhiány miatt tömény a vizelet, könnyen vesehomok illetve vesekő válhat ki belőle. Ha valakinek hajlama van vesekő-képződésre, különösen fontos, hogy sok folyadékot igyon. A vesekő elemzése segíthet abban, hogy milyen étkezési és egyéb szokást kell emellett

megváltoztatni, gyógyszerelés szükséges-e, de valamennyi kőtípus esetén tanácsolt az addigi vízfogyasztás megkétszerezése. Fontos azt is tudnunk, hogy csak az egészséges vese képes koncentrált vizeletet előállítani, a beteg és az elöregedett vese egyre kevésbé. Mivel a hígabb vizelettel csak kevesebb káros anyag, lebontási termék tud távozni a szervezetből, folyadékhiány esetén egyre fokozódó mérgezés tünetei alakulnak ki. Ilyenkor a bőséges folyadékfogyasztás vagy infúzió adása helyreállíthatja az egyensúlyt, ha viszszafordítható még az állapot.

Nem mindegy azonban, hogy milyen folyadékot fogyasztunk. A cukros üdítők és a szeszes italok fölösleges kalóriát visznek be a szervezetbe, hajlamosítanak a cukorbetegségekre, és nem igazán oltják a szomjúságot. Legjobb a tiszta víz (normál étkezés mellett) és a gyümölcsök, mert fogyasztásukkal vitaminokhoz és ásványi anyagokhoz is hozzájuthatunk.

Nem tartozik ugyan a kérdéshez, de beszélnünk kell arról is, mennyire hálásak lehetünk azért, hogy hazánk túlnyomó részén elegendő és jó minőségű víz található. Nálunk a csapból is lehet élvezhető ízű és egészségre nem ártalmas vizet inni, sajnos ez sok országban nem így van. Ha ásványvizet szeretnénk fogyasztani, bőségesen találhatunk a boltokban kiváló minőségűeket. Ha nem akarunk uszodába vagy strandra menni, nyáron természetes vizeink legnagyobb részében nyugodtan fürödhethetünk. Ez nem mindenhol van így, Afrikában, Ázsia jelentős részén például tilos édesvízű tavakba, folyókba menni, mert nagy a fertőzésveszély. Gyógyvizeink is világhírűek, mert mozgásszervi és egyéb betegségekre is kedvező a hatásuk. Becsüljük meg a vizet, ezt a kincset, óvjuk és ne pazaroljuk!

Egészségünk

PAKS ÉS FUKUSIMA

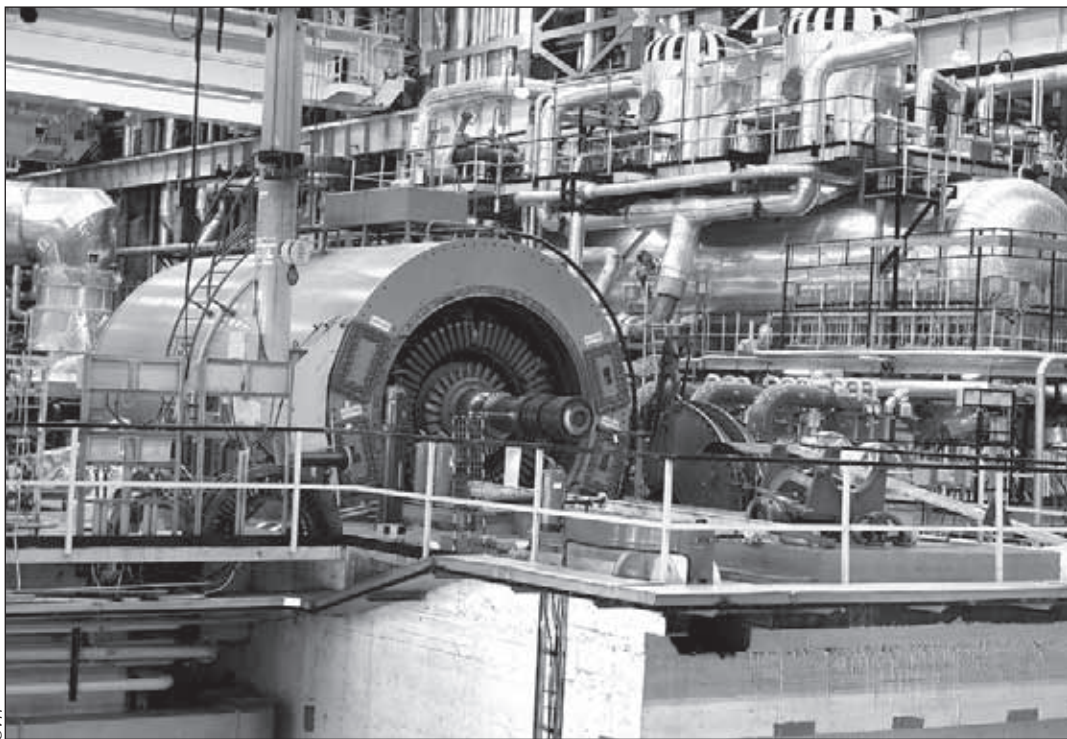
Történhet-e hasonló katasztrófa a Paksi Atomerőműben, mint Japánban?

A ma emberét kényszerű aktualitások miatt nagyon foglalkoztatja az atomerőművek kérdése. Lehetetlen elfelejtenünk Csernobilt, és még nem fejeződött be a fukusimai katasztrófa sem. Pakson van egy atomerőmű, mégpedig nem is kicsi! Az itteni négy blokk összesen 2000 MW villamos energia termelésére képes (www.atomeromu.hu), míg a fukusimai hat blokk ennek több mint a dupláját, 4696 MW-ot termelt az idén március 11-én bekövetkezett földrengésig.

A feltett kérdésre adott válasz egyértelműen nem! Nemcsak azért, mert Paks nem fekszik tengerparton, hogy szökőár borítsa el, és a földrengéseknek is csekély a valószínűsége. Alapvető eltérés, hogy a paksi reaktorok ún. „nyomottvízes” típusúak, szemben a fukusimai „forralós” típusúakkal. Anélkül, hogy a technikai részletekbe belemennénk, csak egy műszaki eltérést emelek ki: Pakson jóval kevesebb a radioaktív anyaggal közvetlenül érintkező (primerköri) víz mennyisége, míg Fukusimában szinte a teljes vízmennyiség és az erőmű szinte teljes gépészeti rendszere a radioaktívan erősen szennyezett zónához tartozik.

Meg kell jegyeznünk, hogy az atomerőmű-építési technológiának mindig is lesz egyfajta veszélye, a kockázatot nullára sohasem lehet lecsökkenteni! A Paksi Atomerőmű 10 évvel később épült, mint a fukusimai, folyamatosan karban van tartva és növelik a biztonságát. Mivel már közel jár az építéskor tervezett 30 éves élettartamhoz, lezajlott egy komoly vizsgálat az

Környezetünk

OVT

erőmű elemeinek állapotát illetően. Így nem maradhatott rejtve olyan hiba vagy veszélyforrás, ami nukleáris balesetet idézhetne elő Pakson. A technikai megoldások mellett azonban ott van még egy fontos tényező: az ember. A cég, ahol dolgozom, folyamatosan véggez szereléseket az atomerőműben. Ennek kapcsán állandóan tapasztaljuk a paksi szakemberek magas szintű műszaki felkészültségét! Mindez azonban nem biztos, hogy stresszhelyzetben is előjön! Ennek érdekében folyamatosan gyakorlatják a kezelőszemélyzetet egy, az eredetihez, az éles rendszerhez megszólalásig hasonló szimulátor vezénnyelőteremben, és éber tartják az érzékeiket! Azonban mit sem ér a képzettség, a rutin, ha nem derül fény a hanyagságból bekövetkezett, de végül elhárított veszélyhelyzetekre. Hogy ilyenek se fordulhassanak elő, a Paksi Atomerőmű kritikus területei be vannak

kamerázva, A NAÜ (Nemzetközi Atmenergia Ügynökség) figyeli az erőműben zajló tevékenységet. Ez az ENSZ keretein belül működő nemzetközi, de autonóm felügyeleti szerv, amelynek munkája kiterjed a világon valamennyi nukleáris tevékenység ellenőrzésére és felügyeletére. Pakson bármikor jogosultak ellenőrizni, de az automata kamerák és videó-rögzítők képeit is folyamatosan értékelik.

Összefoglalva: a Paksi Atomerőmű nem veszélytelen: de jó technikai állapotú, felkészült és felelős szakemberek kezében van, akik ráadásul még folyamatos, pártatlan ellenőrzés alatt is vannak.

Mindenképpen mérlegelni kell hazánkban is a világszerte tapasztalható követeléseket az atomerőművek teljes bezárására, mégpedig oly módon, hogy ne ítéljünk elhamarkodottan. Villamos energia nélkül ma már elképzelhetetlen az élet.

laci.romhanyi@gmail.com

**Romhányi
László**

A KINCSKERESŐ LÁNY

**Barlay
Ágnes**

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy asszony. Ez az asszony a lányával éldegélt a faluszélén nagy-nagy szegénységben. Olyan szegények voltak, hogy alig volt mit enniük. Azt mondja egyszer a leány az anyjának:

- Hallja-e kend, édesanyám, én bizony elmegyek világgá, szerencsét próbálni.

El is ment, hiába beszélt az anyja.

Ment, mendegélt hetedhét ország ellen, míg nem egy sűrű, sötét erdőbe nem ért. Egyszer csak elébe toppan egy vénséges vén anyóka.

- Adjon Isten, öreganyám! – köszöntötte illendően a leány.

- Szerencséd, hogy öreganyádnak szólítottál! De hol jársz erre, ahol a madár sem jár?

- Jaj, ne is kérde, öreganyám, megyek világgá, szerencsét próbálni, de nem tudom, merre menjek.

- Jó, hogy velem találkoztál, te lány, mert én vagyok a Fehér anyó, segíték én neked. Adok neked egy virágot, ami még nem nyílt ki. De úgy vigyázz rá, mint a szemed fényére, vagy még százszor jobban. Mert a virág egy hétszínű, hétszirmú, hétszín virágnak a bimbója. Ez mutatja neked az utat, hogy merre menj, hogy megtaláld a szerencsédet. Azt is elárulom neked, hogy a szerencséd egy olyan kincs, amely messze-messze, egy várban van bezárva. De nagyon vigyázz, mert ez a virág lesz a belépőd a várba, s ezt a virágot a hétfejű sárkány el akarja tőled venni, csellel. Hét próbát kell kiállnod. A hétfejű sárkány mindig más alakban kerül eléd, hogy becsapjon. Ha egy próbát kiálltál, a virágodon mindig kinyílik egy szírom. Amikor az összes szírom kinyílt, bent találod magad a várban.

A lány megköszönte segítséget, fogta virágbimbót, s elindult. Ment hegyen-völgyön át, ám egyszer csak elébe toppan egy róka. Ez a róka olyan sovány volt és olyan gyöngye, hogy csak úgy támolygott. Megszólította a lányt:

- Te lány, adjál nekem egy falat szalonnát a tarisznyádból, mert nagyon éhes vagyok! – Ebben a pillanatban megszólalt a fejük felett a varjú:

- Kár, kár neki adni, nem marad neked, üres lesz a zsebed! – A lány nem sokat tétovázott, megsajnálta a rókát, s leültek szalonnázni. Mikor ettek, azt mondja neki a róka:

- Köszönöm a vendégséget! Jó tett helyébe jót várj, majd megkapod a százszorost! Húzz ki egy szőrszálat a bundámból. Még jól jöhet neked – és ezzel eltűnt.

Amint tovább indulna a lány, látja ám, hogy a virágján kinyílt egy szép piros szírom. Nagyon megörült ennek, s vidáman ment tovább. Estére egy tisztásra ért, és ahogy felnézett az égre, látta, hogy a csillagok úgy ragyognak, mint még soha. Csak ámult-bámult, s azt érezte, hogy szép a világ, és őt Valaki nagyon szereti. Mikor reggel lett, egy virágos rétre ért, ahol annyi csodaszép kis sárga virág nyílt, ahány csillag ragyogott éjszaka az égen. Olyan érzése volt, hogy valaki neki ültette ezt a sok virágot. S óhatatlanul azt mondta, hogy köszönöm. Ebben a pillanatban kinyílt egy sárga szírom. A lány nagyon örült, s ment tovább. Az út egy városba vitte, annak is a közepébe, ahol a piactéren sok ember állodogált, tereferélt. Mikor meglátták a lányt, elkezdtek csúfolni a furcsa virágja miatt. De ő mindenkihez kedves volt, rájuk mosolygott, így abbahagyták a gúnyolódást, s jó utat kívántak neki.

Barley Ágnes fotóalbumából (3)

És ekkor kinyílt a harmadik, egy szép narancssárga szírom a virágján.
- Mások is gyere el hozzánk! – kiáltottak utána.

A lány tovább indult, ment, mendegélt. Estére éppen egy fogadó elé érkezett. Itt két próbát kellett kiállnia, mivel a fogadós fiú eltüntette a virágját, s csak a róka segítségével tudta visszaszerezni, miután háromszor ráfűjt a szőrére. De ezután kinyílt egy csudaszép kék és zöld szírom. Nagyon örült neki.

Tovább ment, mígnem egy faluba ért. Itt a bíró tette próbára, s mikor ezt bölcsen megoldotta, íme a virágján kinyílt egy sötétkék szírom, Nagyon szép volt.

Az út egy magas hegyre vitte, s mikor felért, ím lássatok csudát, szeme elé kerül egy gyönyörű szép vár.

Ez az! – lelkesedett a lány.

Látta, hogy minden irányból igyekeznek a várba az emberek. Sose látta őket, mégis, mind ismerősnek tűnt. Barátságosan köszöntötte őket, azok visszaköszöntek, s együtt mentek tovább. Mire a várhoz értek, kinyílt az utolsó, egy szép lila szírom is a virágján. Csudaszép volt a virág, így, a szivárvány színeiben. Az örök rögtön beengedték. Odabent már sok ember volt, mind ünneplőben. A Királyfit ünnepelték. Közben lágy zene szólt. A Királyfi mindenkinek adott a kincséből. Az ünnepség végén az emberek elmentek, ki-ki a maga dolgára a saját kincsével. S a kincset elkezdtek osztogatni az emberek között. S csudák-csudája: ez a kincs sose fogyott el. Minél többet osztottak, annál több lett belőle. Aki megunt és nem osztotta tovább, azé elfogyott.

A lány is hazament a falujába, adott a kincsből az anyjának, aki nagyon örült, hogy viszontlátja elveszettnek hitt lányát. Aztán ment, adott a falubelieknek is. Ahogy ott osztogatta a kincset, egyszer csak előkerül a legény, aki annak idején elvette a virágját. A lány neki is adott a kincsből. A legény elfogadta, mert tetszett neki a lány. Aztán megszerették egymást, s együtt osztogatták tovább közös kincsüket.

Még ma is élnek, ha meg nem haltak.

(rövidített szövegváltozat)

INDIA KÖLTŐJE

150 éve született és 80 éve hunyt el Kolkatában (Európában elterjedt nevén Kalkutta) az első nem európai Irodalmi Nobel-díjas, a bengáli irodalom legnagyobb XX. századi képviselője, *Rabindranath*

Tagore író, költő, zenész. A hercegi származású Tagore tizenhat évesen adta ki első kötetét, amelyet még kb. 40 követett bengáli és angol nyelven, részben saját, részben mások fordításában. Filozofikus, időnként spirituális, a Nobel-díj indoklása szerint „mélységesen érzékeny, friss és gyönyörű versei, amelyeken keresztül – tökéletes technikával – gondolatait a nyugati irodalom részévé tette”, élő istenképről, a világ rendezett működésébe vetett hitről tanúskodnak.

A Brahma-Szamadz (Teremtő Istenben Hívók Társasága) nevű vallási reformmozgalom tagjaként a hindu megújulás közepén találta magát, eltökélt szándéka volt, hogy a hindu

védanta filozófiát és a nyugati istenfelfogást egyesítse. Személyében ötvözte a brahman műveltséget és a kaszton kívüliek érzéseit, verseiben máig Bengália minden lakója visszahallja saját gondolatait. Személyes ellentéteik ellenére Gandhi mellett a brit uralom alatt álló ország egyik szellemi vezetője is volt, aki – szintén békésen – kiállt az elnyomott India népeért; az 1919-es amritsari brit mészárlás elleni tiltakozásul például visszaadta brit lovagi címét. Számos utazása során 30 országba jutott el, köztük 1926-ban Magyarországra, Balatonfüredre is, ahol egy hétig gyógykezeltette magát, a tóparti – ma róla elnevezett – sétányon pedig fát ültetett.

Sudár Balázs

MICIMACKÓ – A MOZIKBAN!

Ki ne kapná fel a fejét egy ilyen hírre? Micimackó, aki Medveczky Medve, M. B. (Malacka Barátja), Ny. B. (Nyuszi Barátja), É. S. F. (Északi-sark Felfedezője), F. F. F. (Füles Farkának Felfedezője) néven is ismert, egy szerény „csekélyértelmű medvebocs”, aki igen szeret különböző versikéket költeni, és persze mézet enni. A világ legismertebb mackója most visszatért és a filmszínházak vásznain tölti a nyarat! A Százholdas Pagony és a mozik kapui kitárultak július 7-én, így sok-sok év után újra láthatjuk kedvenceinket! Az új rajzfilm lehetőséget ad egy egészen különleges találkozásra a „csacsi, öreg medvével” és barátaival,

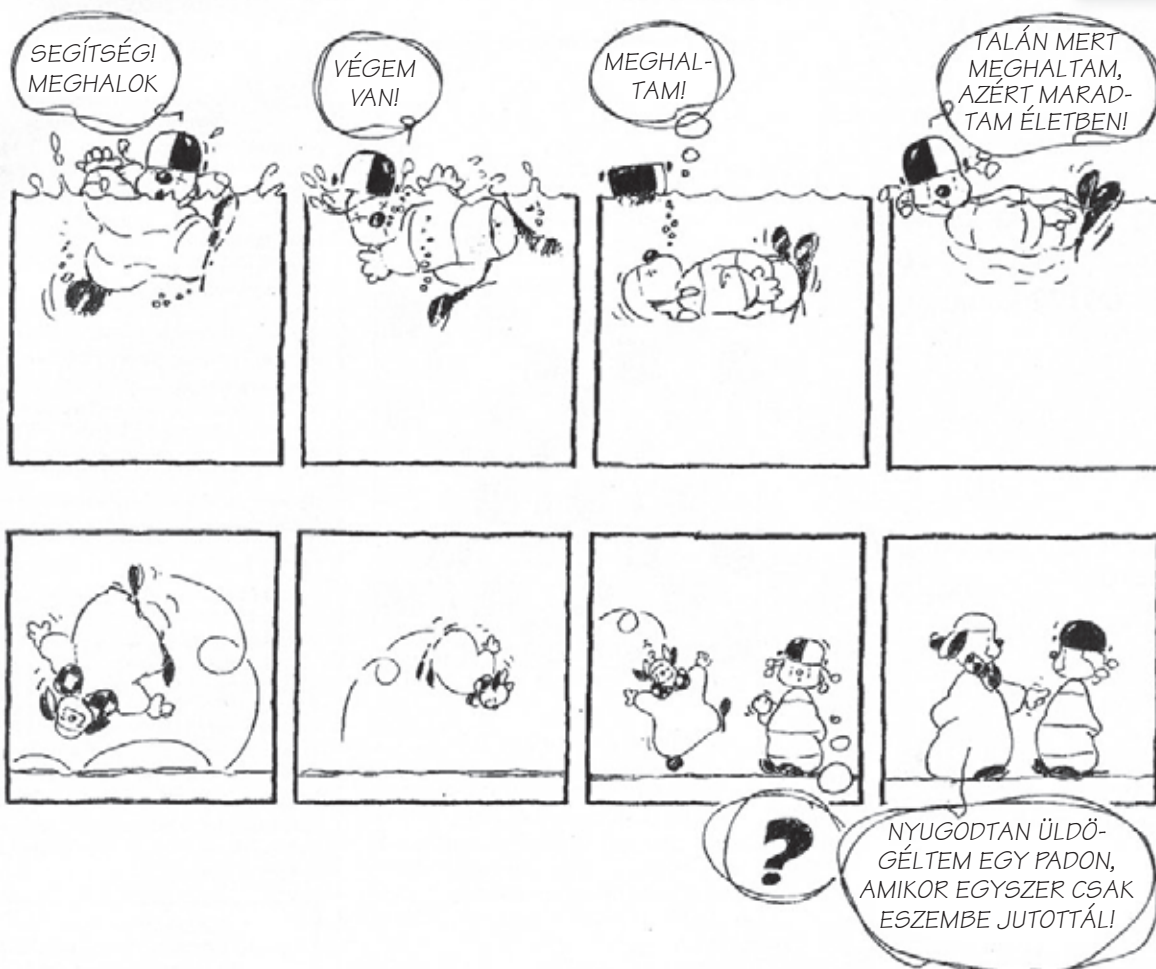
Tigrissel, Nyuszival, Malackával, Kangával, Zsebibabával és végül, de nem utolsó sorban Fülessel, aki megint elhagyta a farkát. Bagoly az egész társaságot egy felettebb izgalmasnak ígérkező kalandba keveri, melynek célja, hogy Róbert Gidát megmentse egy képzeletbeli vádaskodástól. Úgy tűnik, zűrzös nap lesz ez egy medvének, aki csupán némi mézért indult útnak. Alan Alexander Milne öt története inspirálta a kézzel rajzolt művészeti stílusban életre hívott *Micimackó* című egész estés animációs filmet. A 70 perces családi mozit Don Hall és Stephen J. Anderson rendezték, akik bár több rajzfilm elkészítésében részt vettek már, most először próbálkoztak direktori munkával. A rengeteg számító-

gépes animáció között az elmúlt évtizedeket idézi alkotásuk, mely öröm a szemnek és tisztelgés az 1977-es *Micimackó* rajzfilm előtt is. 34 év elteltével újabb kalandra indulnak a Százholdas Pagony lakói. Érdemes lesz velük tartani!

Göbel Ágoston

KERESZTREJTVÉNY

„A Teremtő szeretete olyan, mint a daróc. Gyakran durvának érezzük, de...” (Uriel)
Megfejtés az idézet befejező szava: vízszintes 14.

Vízszintes: 1. Ház franciául 7. Női név 10. Tisztavérű spanyol ló 12. Volán közepe! 16. Nóta 17. Redő 18. Időszerű szlovákul 22. Helyhatározó rag 23. Arad egynemű hangzói 24. Majdnem teljesen kopasz! 28. Ortodox ábrázolási szabályok 31. Üdítő ital 32. Éles, magas hangú 33. Női becenév 36. Összezavart jós! 37. Van helye a mondatnak 39. Vissza: kiselejtezen szóval 42. Takarmány tároló

Függőleges: 1. Déligyümölcs 2. Tyúk! (tréf) 3. Hosszantartó (betegség) 4. Perzsa uralkodó 5. Félig molett! 6. Horonyt vés 7. Kérdőszócska 8. Szolmizációs hangok 9. Ritmikus mozgás 11. Kiejtett hang 13. Játékbaba 15. Olasz három 19. Katolikus ünnep 20. Szép isten a görög mitológiában 21. Összetört kancsón! 25. Férfi név 26. Nem „a nő” 27. Háborgató 29. Ismert csillagkép 30. GCT 34. Összekevert éli! 35. Állatok hajléka 38. Kötőszó 40. A magyar ABC 2. betűje 41. A dollárjel betűje

Előző rejtvény megfejtése: „A szeretet olyan, mint a tűz: ha nem tápláljuk, kialszik.”

1	2	3	4	5	6		7	8		9
10						11		12	13	
14							15			
16							17			
18			19	20		21				
22			23			24	25	26		27
28		29				30				
31										
	32						33	34		
35		36				37	38			
39							40			

The background of the image features several ornate black street lamps with multiple glass-enclosed light fixtures. In the lower right, a portion of a red building with a tiled roof and a window is visible. The text is overlaid on the upper right portion of the image.

„Amikor próbatételeket élsz át,
amikor felgyülemlik a meg nem értés
körülötted, **NE FELEDD**,
hogy a legjobb alkotó erők
ugyanazokból a **SEBEKBŐL** fakadnak,
amit az aggodalmak marnak.
Ilyenkor egy kis kapu nyílik,
amí a kétségből a **BIZALOMBA**,
a szárazságból az alkotásba vezet.”

Roger Schutz